NELU IONESCU
NEÎNCREDERE ÎN FOIȘOR
piesă în trei acte

NELU IONESCU

Neîncredere în foişor

Cuprins

În afară de aceasta, oamenii care trăiesc în diferite ţări, la intervale neregulate de timp, se omoară între ei...

Albert Einstein

TIMPUL ŞI LOCUL

Sunt oameni şi întâmplări din lumea capitalistă. Totul se petrece după 20 de ani de la cel de-al doilea război mondial, într-una din ţările acestei lumi, ţară fostă beligerantă. Trei nopţi consecutive, în oraşul cel mai paşnic, al acestei ţări. Strada cea mai paşnică din acest oraş. De fapt, o alee: mărginită de arbori maturi, vreo zece case pe dreapta, cam tot atâtea pe stânga. Case cu parter şi etaj. Un fel de vilişoare, în stiluri incerte, totuşi simpatice, ridicate şi stăpânite de profesori, medici, ingineri — intelectuali paşnici, care s-au zbătut să-şi creeze, fiecare după gustul lui, un colţ liniştit. Numărul 11. Gard de fier forjat, suprapus pe un zid de piatră. Împreună, înseamnă o îngrăditură de o înălţime apreciabilă. Până la casă, vreo 15 m de teren, acoperiţi de tufe şi câţiva copaci stufoşi, iederă abundentă pe ziduri; totul într-o sălbăticie intenţionată, pe gustul proprietarului, un profesor pensionar. Tot datorită gustului său, mai are casa ceva care o distinge: un foişor. Înghiţit complet de acoperişul enorm de ţiglă roşie învechită, ar fi de neobservat dacă, sub fereastra boltită, n-ar avea un balcon din lemn sculptat, înnegrit de timp. Ca să ajungi sus, la foişor, trebuie să urci o scară, bineînţeles de lemn, bineînţeles sculptată — gustul proprietarului. De fapt, în totul, casa are o notă personală plăcută.

Foişorul surprinde. Nu-i o simplă mansardă, înjghebată în pod. Desigur, nici un vast apartament. Doar o cameră, o chicinetă şi o sală de baie. Dacă însă ar trebui de ales între apartamentele mari, complete, de jos, şi foişorul acesta, nimeni n-ar ezita. Foişorul te cucereşte. E greu de stabilit, de ce. Poate fiindcă nu are nimic obişnuit: totul asimetrie, nişe în pereţi, podeaua îşi schimbă nivelul când nu te aştepţi, la fel plafonul. E o încăpere vastă şi, paradoxal, intimă. Uşile spre chicinetă şi baie sunt aproape de neobservat.

Totul se va petrece în holul casei şi în foişor. Decorul va înfăţişa deci tocmai aceste două încăperi. Înălţimea scenei va trebui împărţită în două. O scară porneşte din hol şi urcă până în foişor. Foişorul este deasupra holului ca nivel, dar fiind mai în profunzimea scenei, se suprapune apartamentului locuit de Farmacist şi soţia sa, doamna Celia, şi camerei locuite de Profesor.

Holul se caracterizează prin uşi, multe uşi, mai precis cinci. Una, pe care de acum înainte o vom denumi principală, corespunde intrării casei şi se află in dreapta. În fund, două uşi, una spre apartamentul Farmacistului, cealaltă spre camera Profesorului. În stânga, alte două uşi: a domnişoarei Belous şi, mai în fund, aproape sub scară, a Măriei. Mobilier necesar pentru hol: doar o măsuţă, cu un telefon.

Foişorul are în fund o fereastră largă şi o uşă care dau spre balconaşul, după cum am spus, de lemn. O uşă spre baie, alta spre chicinetă. Nu-i necesar să fie vizibile. Mobilier: un pat, un dulap, o masă. două scaune, un cuier şi orice obiect considerat a fi de efect straniu.

Scara care duce la foişor este ridicată în volumul holului şi, când i se va alege

locul şi forma, trebuie ţinut seamă că pe treptele ei se vor întâmpla lucruri importante.

PERSONAJELE

Profesorul
Maria
El
Domnişoara Belous
Farmacistul
Celia
Hoţul de antinevralgice sau personajul cel mai inteligent
Agentul I – agresiv
Agentul II – cu tact
Colonelul

ACTUL ÎNTÂI

La ridicarea cortinei, în scenă domneşte obscurul. Sus, în foişor, o siluetă nedesluşită, o umbră poartă cercetător, peste tot, fasciculul unei lămpi de buzunar. Se aud bătăi puternice jos, în uşa principală. Lumina lanternei se stinge, umbra din foişor se contopeşte cu întunericul, dispare. În hol, intră Maria; aprinde lumina, ascultă bătăile, dar nu se duce să deschidă. Intră şi Profesorul.

PROFESORUL: A bătut cineva, nu?
MARIA: Parcă!
PROFESORUL: De ce n-ai deschis? Plouă cu găleata.
MARIA: Nu eram sigură.
(Se aud din nou bătăi.)
PROFESORUL: Nu mai încape îndoială, deschide, Mario!
MARIA: Îmda, este cineva. (*Face câţiva paşi, se opreşte*.) La ora asta? E zece trecute. Cine poate veni la ora asta?!
PROFESORUL (*mustrător*): Ţi-e frică. Mario, lasă, deschid eu.
MARIA: Vai de mine, nu se poate, domnule Profesor, deschid eu. (*Întinde mina spre cheie, când lumina unui fulger albeşte totul; imediat se rostogoleşte asurzitor tunelul. Maria, speriată, trage mâna înapoi, ţipă. Profesorul râde*.) Nu râdeţi, domnule Profesor, nu poţi să ştii cine-i dincolo de uşă.
PROFESORUL: Cineva de-al casei, Mario, altfel nu intra, poarta este doar încuiată.
MARIA (*se luminează, îi este ruşine de frica ei*): Nu mi-a trecut prin cap. (*Cu ciudă*.) Şi doar eu am încuiat-o! (*Scuză*.) Cum să nu-ţi fie frică, de când cu... (*Gest spre foişor, întrerupt de alte bătăi în uşă, mai puternice de astă dată*.)
PROFESORUL (*strigă spre uşă*): Acum, acum! (*Măriei*.) Deschide odată, ţii omul în ploaie

!MARIA (*strigă şi ea*): Acum, acum! (*Bombăneşte, are îndoieli*.) Parcă s-au întors toţi ai casei... (*Deschide uşa, tresare*.) Hii! (*Intră El. Maria face un pas înapoi. El s-a oprit în prag. Îmbrăcat cu un raglan ud de ploaie, are o valiză în mână. Îşi scoate pălăria, o scutură de apă*.)
EL: Splendidă furtună! Tata Noe poate fi invidios. Bună seara!
PROFESORUL: Bună seara.
MARIA (*cam bâlbâit*): Bună scara.
EL: Mi s-a spus... (*Iar o lumină orbitoare şi un tunet asurzitor. Bineînţeles. Maria tresare fi aproape ţipă. Calm. El se întoarce şi închide uşa. Zgomotul ploii se pierde*.) Mi s-a spus că pot găsi aici o cameră de închiriat.
MARIA (*răsuflă uşurată*): Aaa, pentru cameră!
EL: Deci, am nimerit bine.
MARIA (a căpătat glas): Da, aţi nimerit bine, se poate spune şi aşa.
PROFESORUL: Mario!
EL: Pe bezna de-afară, mi-a fost greu.
PROFESORUL (*amabil*): Bine că, până la urmă, aţi ajuns... Eu... (şovăie) într-adevăr, aş avea ceva de închiriat. Cine v-a informat?
EL: La restaurantul gării, am auzit o discuţie... Şi-am citit şi un anunţ, scris de mână: era lipit pe un zid.
PROFESORUL: Da, eu am lipit vreo câteva anunţuri. Sunt pensionar şi chiria mi-ar fi binevenită.
EL: înţeleg. Pot să văd..
.PROFESORUL (*întrerupe, grav*): În gară, la restaurant, aţi auzit... tot?
EL: Ce anume „tot”?
PROFESORUL (*încurcat*): Tot ce spuneau oamenii aceia.
EL: Mi-a atras atenţia doar ce mă interesa: un acoperiş sub care să mă pot adăposti. (*Nelinişstit*.) Mi-a luat-o cineva înainte?
MARIA (*cu subînţeles*): Nuu, nimeni!
PROFESORUL: Mario, vezi-ţi de-ale tale, încuie uşa şi poţi să te culci. Pe domnul îl conduc eu.
MARIA (*bombănitul ei*): Bine, bine, numai că, dacă n-o să-i placă, cumva, iar trebuie să descui.
PROFESORUL (*sever*): Mario!
EL: Nu-s pretenţios. N-am nevoie decât de un acoperiş, un pat şi ceva mai greu de găsit: puţină linişte.
MARIA: Aţi nimerit bine, domnule, la noi, acum e linişte, linişte de mormânt, mai ales la el.
PROFESORUL (*sever*): Mario! (*Îi explică Lui, zâmbitor*.) Înainte, în camera despre care e vorba, a stat un tânăr care a fost foarte gălăgios.
MARIA (*nu se poate abţine*): E bine spus „a fost” foarte gălăgios.
PROFESORUL (*iritat*): Mario, era vorba să încui şi să ne laşi.
MARIA: Încui. (*A ajuns lângă uşă, tresare, aproape tipă*.) Cheia! Cheia

de la poartă! (*Către El*.) Cum aţi intrat?!

EL (*râde*): Aaa, cheia! Aş putea să mint, spunându-vă pur şi simplu c-am găsit poarta deschisă. În realitate, s-a întâmplat altceva: poarta era închisă, zidul prea înalt pentru a fi sărit, sonerie nu aveţi, ploua teribil, sunt străin de oraş, n-aveam nicăieri unde să mă duc, şi-atunci, a trebuit să descui poarta cu asta. (*Ridică mâna, în care are o sârmă îndoită*.) O bucată de sârmă pe care am scos-o din gardul unui vecin. (*Explică, zâmbitor*.) În tinereţe, am fost un timp lăcătuş. (*Aruncă sârma lângă uşă*.) Mâine o pun din nou în gardul vecinului. (*Măriei*.) Nu vă deranjaţi, plouă prea tare; de altfel, poarta am închis-o la loc. (*Profesorului*.) Aş putea să văd camera?

PROFESORUL (*iese din uluială*): Desigur...

MARIA (*cu teamă, dar şi devotament, prevenitoare*): Eu... rămân aici.

PROFESORUL: Ţi-am spus, poţi să te culci.

MARIA: Mai bine aştept, poate mai este nevoie de ceva.

PROFESORUL: Să mergem, domnule. (*Semn spre scări, spre foişor*.)

EL: Aa, sus!

PROFESORUL: Sus. Este un fel de foişor, sub acoperiş. Aşa-i spun eu, foişor. Nu, nu spuneţi nimic înainte de a-l vedea! Sunt sigur că o să vă placă! Aici, jos, sunt apartamente mari, complete, nici unul însă n-are farmecul foişorului. Dacă aş avea de ales, eu unul n-aş sta la îndoială. Veniţi! (*Urcă sprinten câteva trepte*.)

EL: Atunci, de ce-l închiriaţi, de ce nu-l folosiţi dumneavoastră?

PROFESORUL (*se opreşte*): Am şi eu anii mei, domnule, am şi cu anii mei. Mi-ar fi greu să urc mereu scara. Obosesc, obosesc repede. (*Continuă să urce treptele, dar, încet, bătrâneşte. Se mai opreşte, se întoarce spre El, continuă să-i vorbească*.) Şi scara a îmbătrânit. Scârţâie. A îmbătrânit şi ea. Am îmbătrânit amândoi, scârţâim amândoi.

(*El are un început de râs; Profesorul se întoarce mirat. întrebător*.)

EL (*se justifică*): Vorbiţi de scară, parcă ar fi o femeie.

PROFESORUL (*se opreşte*): Cum, domnule? Precizaţi.

EL: Sentimental, tandru...

PROFESORUL (*deodată înveselit*): M-aţi prins. Mi-e dragă, domnule, mi-e dragă. Toată casa asta mi-e dragă. Este creaţia mea. Ridicată după planurile mele. Am avut cândva visuri de arhitect. Visurile de arhitect s-au încurcat cu cele de om liniştit şi puţin speriat de lume, şi aşa a apărut dumneaei. Ai spus bine, domnule, ai spus bine, e ca o femeie care te cuprinde cu dragoste. Te linişteşte şi capeţi încredere. O să vă simţiţi bine, domnule. Toţi care au fost primiţi de ea s-au simţit bine.

MARIA: L-aţi uitat pe Cirin, domnule profesor!

PROFESORUL: Nu, nu l-am uitat. Chiar şi domnul Cirin s-a simţit bine, Mario, cu toate că părea un om căruia nu putea să-i placă felul nostru de trai. Era şi foarte tânăr, Mario, nu trebuie uitat. Celor tineri le place să zburde. E firesc! Dar sunt convins, şi domnul Cirin s-a simţit bine aici. (*Au ajuns pe platforma de la uşa foişorului*.) M-am luat cu vorba şi am uitat cheile. Mario, eşti bună, sunt lângă uşă, în cui…

(*Maria se îndreaptă spre uşa principală, în uşorul căreia este bătut un cui, de care atârnă o verigă cu câteva chei*.)

EL: Foişorul nu are ferestrele spre un balconaş de lemn?
PROFESORUL: Ba da.
EL: Când am venit, am văzut lumină.
PROFESORUL (zâmbeşte): Vi s-a părut, n-avea cine să intre.

(*El apasă pe clanţa uşii foişorului, care se deschide. Profesorul şi Maria — mai ales ea — rămân încremeniţi*.)

PROFESORUL (*îşi revine primul*): Mario, ai umblat tu pe aici?
MARIA: Păcatele mele, asta îmi mai trebuia! (*Constată, speriindu-se şi mai tare*.) Cheia e aici, domnule profesor!
EL: Înseamnă că au mai trecut pe aici şi alţii care, în tinereţe, s-au ocupat de lăcătuşerie.
PROFESORUL: Mario, poate, totuşi, când ai făcut curăţenie...
MARIA: Vai de mine, domnule Profesor, ştiţi prea bine, eu, de când...
PROFESORUL (*aspru*): Mario!
MARIA (*alt ton*): ...de când s-a mutat domnul Cirin, n-am mai păşit pe sus.
PROFESORUL: Atunci, tot eu oi fi uitat-o. Ţi-am spus, domnule, am îmbătrânit. (*Intră în foişor, aprinde lumina*.) Poftim!
EL (*s-a oprit în pragul uşii, privire cercetătoare în jur, admirativ*): Ooo!
PROFESORUL (*mândru*): Am avut dreptate?
EL: Nu mă aşteptam.
PROFESORUL (*cu voie-bună*): V-aţi închipuit, probabil, c-am să vă vâr într-o mansardă prăpădită.
EL: Mărturisesc, cam aşa ceva.
PROFESORUL (*vesel, animat*): Nu-i nimic, nu-i nimic, nu sunteţi primul. Şi încă n-aţi văzut totul! (*Deschide o uşă aproape de neobservat*.) Priviţi aici! O mică sală de baie.
EL: Îmi doream un duş, mai mult chiar decât un pat.
PROFESORUL: Şi aici (*deschide o altă uşă*), o chicinetă.
EL (*exagerează, ca să-i facă bătrânului plăcere*): Ooo, un adevărat apartament! (*Priveşte iar în jur*.) Şi foarte, foarte intim!
PROFESORUL: Sunteţi căsătorit?
EL (*ezitare repede învinsă*): Nu, singur.
PROFESORUL: Lăsând la o parte modestia, domnule, crede-mă când îţi spun: pentru un om fără familie, foişorul ăsta înseamnă raiul...
EL: ...la şase metri de pământ.

(*Râd amândoi, spre surprinderea totală a Măriei, care, de jos, nu a auzit decât hohotele*.)

PROFESORUL: Exact, la şase metri de... (*Deodată, grav*.) De unde ştiţi că sunt exact şase metri?!
EL (*dezinvolt*): În tinereţe, am fost un timp topometru, mi s-a format

ochiul.

PROFESORUL (*explicaţia nu l-a scos complet din surpriză*): Aha! (*Iar vioi*.) Va să zică, vă place?

EL: Nu mai am cam de mult adăpost. Încep să cred că pentru mine s-a întors iar roata.

PROFESORUL (*într-un fel, solemn*): Domnule, sincer vă doresc să vă meargă bine în casa mea, sincer vă doresc!

EL: Mulţumesc, nu mi-ar strica. (*Ton de glumă*.) În sfârşit, drumul meu s-a intersectat din nou cu cel al norocului. În ultimul timp, bănuiam foarte serios că noi doi, norocul şi eu, folosim străzi paralele. Evenimentul trebuie sărbătorit! (*În continuare, se va purta firesc, de parcă, cel puţin, s-ar fi născut în casa Profesorului. Pentru început, deschide un dulap*.) Probabil, aici pot fi găsite două pahare. (*Într-adevăr, a găsit două pahare*.) Domnule Profesor, vă rog să-mi daţi o mână de ajutor. Cât spăl eu paharele, deschideţi dumneavoastră valiza mea — poftim cheia — o să găsiţi ceva pasionant înăuntru!

PROFESORUL: Am înţeles, am înţeles, se poate să nu vă sar în ajutor?

EL: În prima zi, chiriaşii şi proprietarii se înţeleg perfect; c o observaţie de-a mea! (*A dispărut în bucătărie, cu cele două pahare în mână*.)

PROFESORUL (*deschide valiza, din care scoate o carte, apoi altele: dezamăgit*): Aici nu sunt decât cărţi.

EL (*intră, se îndreaptă direct spre dulap, de unde scoate un şervet, cu care începe să şteargă paharele spălate*): „Istoria civilizaţiei”, în 12 volume.

PROFESORUL (*citeşte pe o copertă, la întâmplare*): Da, „Istoria civilizaţiei”!

EL: Pentru dumneavoastră, voi deschide volumul I! (*Sub privirile stupefiate ale Profesorului, cu gesturi de prestidigitator, ia un volum, deşurubează un mic capac şi, din volumul-bidon, umple cele două pahare*.) În sănătatea dumneavoastră, domnule Profesor!

PROFESORUL (râde): Domnule, m-ai cucerit! Mulţi ani!

EL: Vă reţin urarea. îmi convine, am ambiţia să trăiesc cât mai mult.

(*Râd, dau paharele peste cap. Profesorul se schimbă la faţă. Jos, Maria a auzit râsetele şi dă semne de nelinişte; se hotărăşte şi, greoi, începe să urce scara*.)

EL: Interesantă Istoria asta a civilizaţiei, nu, domnule Profesor?

PROFESORUL: Interesantă, dar te arde, domnule, te arde!

EL: Prima impresie. (*Vrea să umple din nou paharul Profesorului*.)

PROFESORUL: Nu, mulţumesc. Pentru mine e destul!

EL: Se poate, domnule Profesor, tocmai dumneavoastră să nu respectaţi programa analitică?! Capitolul introductiv trebuie neapărat epuizat la prima oră.

PROFESORUL: Eu, domnule, sunt un element disciplinat. (*Întinde*

paharul să-i fie umplut.) Ultimul pahar, pentru venirea dumitale şi pentru... (*solemn*) noroc în casă nouă! (*Duce paharul la gură, dar se opreşte; a văzut-o în sfârşit pe Maria, care — ajunsă în faţa uşii foişorului — îl priveşte şi clatină din cap mustrător. Profesorul, brusc, fără chef*.) Maria! Întotdeauna femeile te trezesc la realitate.

EL (*spontan, simpatic*): Iertaţi-mă, doamnă Maria, poftiţi înăuntru. În două clipe am mai spălat un pahar, în tinereţe am fost un timp chelner. Poftiţi!

MARIA: Eu acolo nu calc! (*Profesorului*.) Nu-i bine, domnule Profesor! Tocmai în camera lui să petreceţi? Şi domnului, de ce nu-i spuneţi? Mă iertaţi, domnule Profesor, şi tăcerea poate fi minciună. Nu vă supăraţi, eu...

PROFESORUL (*pune paharul pe masă*): Nu mă supăr, Mario, ai dreptate. Coboară, vin şi eu îndată! Singur sau cu domnul. După cum va voi.

(*Maria coboară. Profesorul închide uşa; grav, se întoarce spre El*.)

EL: Domnule Profesor, eu unul n-am înţeles nimic.

PROFESORUL: N-aveţi cum, e imposibil de înţeles, totul depăşeşte obişnuitul. Maria avea dreptate, domnule, sunt un impostor.

EL: Domnule Profesor...

PROFESORUL: Nu, nu, aşa este, n-am fost cinstit cu dumneata, nu te-am avertizat ce este cu foişorul meu. Cinstit ar fi fost să-ţi spun de la început: nu mai poate fi închiriat.

EL: M-aş fi mirat să meargă lucrurile bine până la capăt. De un timp, când e vorba de ghinion, realizez performante uluitoare. Şi, din curiozitate, de ce nu se poate, domnule Profesor? Încă nu s-a mutat vechiul locatar? Văd lucruri.

PROFESORUL: Nu, el... s-a mutat. Lucrurile, într-adevăr, au rămas...
sunt ale lui, adică... au fost..

.EL: Iar nu înţeleg.
PROFESORUL: Foişorul meu a fost refuzat de cinci persoane care n-aveau deloc casă. Şi-aveau oamenii dreptate.
EL: Dumneavoastră le daţi dreptate?!
PROFESORUL (*oftează*): Eu! Şi-ţi voi da şi dumitale. Ştiu că voi fi refuzat şi a şasea oară. Şi a şaptea, mereu.
EL (*începe să-şi recapete buna dispoziţie*): Nu vă pripiţi, dacă depinde de mine...
PROFESORUL: Nu te pripi dumneata! Uite despre ce-i vorba, ultimul locatar al foişorului meu, tânărul acela petrecăreţ, zgomotos, de care-ţi vorbeam, a fost omorât.
EL: Păcat!
PROFESORUL (*oftează*): Da, bietul băiat!
EL (*îşi continuă ideea*): Păcat, ar fi putut fi omorât într-un apartament de trei camere. Se putea să nu fiu eu ghinionist?!
PROFESORUL (*face ochi mari*): Ce spui dumneata?!
EL: Am glumit, domnule Profesor. Sunt totuşi bucuros. Foişorul este exact ce-mi doresc: un colţ liniştit. Cu faima sinistră pe care o are, va fi ocolit de toată lumea. Foarte bine! Sunt cam bolnav, obosit, am de terminat o lucrare, într-un cuvânt, am nevoie de linişte. Fostul locatar mi-o va asigura. Amabil din partea lui! Rareori morţii sunt utili. Cel despre care vorbim, Cirin, pentru mine cel puţin, este mai folositor în starea actuală decât dacă ar fi rămas în viaţă. Mi-a cedat apartamentul, îmi creează condiţii de lucru, un cadavru pur şi simplu îndatoritor.
PROFESORUL: Domnule, dumneata eşti formidabil; cinic, totuşi formidabil!
EL: Nu trebuie să mă măguliţi, domnule Profesor, în nici un caz nu mă răzgândesc, rămân în foişor! Propun să-l lăsăm în pace pe binefăcătorul meu şi să revenim la... istoria civilizaţiei.
PROFESORUL: Păcat că un om ca dumneata nu respectă deloc pe cei pierduţi. Ce înseamnă să fii tânăr, nu înţelegi moartea. Şi-o dispreţuieşti. Târziu, când începi să fii vecin cu ea, cum sunt eu, de exemplu, o priveşti altfel. Începi să o respecţi, din ce în ce mai mult, până dai în frică.
EL: M-aţi înţeles greşit, domnule Profesor, nu fac discriminări. Nu dispreţuiesc moartea, dacă vreţi, putem să şi bem in sănătatea ei.
PROFESORUL (*îl priveşte un moment uluit, apoi îşi bea repede paharul şi îl întinde din nou*): Mai toarnă, domnule, o dată şi bea, că acuşi mai spui şi altele!

(*El râde, umple paharele, mai sorb câte o gură. Profesorul priveşte faţa deschisă, zâmbitoare, a Lui şi începe să râdă şi el. Ciocnesc, beau şi râd, molipsitor, unul de la celălalt. Maria a urcat iar scara şi, pentru a*

doua oară, rămâne stupefiată. Profesorul se întoarce, o vede şi izbucneşte şi mai tare în râs; printre hohote, o invită.)

PROFESORUL: Hai, Mario, vino să studiezi istoria civilizaţiei cu noi!
MARIA (*mustrătoare*): Domnule Profesor!
PROFESORUL: Vino, i-am spus.
MARIA: Tot?
PROFESORUL: Tot, Mario.
MARIA: Şi rămâne?!
PROFESORUL: Rămâne, Mario, cum să nu rămână, foişorul meu...
MARIA (*tot neconvinsă*): Chiar rămâneţi, domnule?
EL: Rămân, nu mă interesează decât liniştea.
PROFESORUL (*limbut*): O veţi avea cu siguranţă. Pot susţine că oraşul nostru este cel mai liniştit oraş al tării, strada noastră cea mai liniştită din oraş, şi casa mea cea mai liniştită de pe această stradă. Nu, Mario?
MARIA (*tot nu a intrat în foişor*): De la plecarea domnului Cirin...
PROFESORUL (*iritat*): Cirin, mereu Cirin! Nu-l poţi uita odată?
EL: Încep să regret că nu l-am cunoscut.
PROFESORUL: Ooo, nu ţi-ar fi plăcut! Dumneata eşti un om care iubeşti liniştea, el era un zurbagiu.
MARIA: Înainte de a dispărea, se liniştise băiatul, se cuminţise chiar de tot.
PROFESORUL (*acceptă*): Imda!
MARIA: Presimţea el ceva ...
PROFESORUL (*nervos*): Ce să presimtă, îi venise mintea la cap. Tot tineretul ăsta zănatic, de la o vreme, se cuminţeşte.
MARIA: A fost prea târziu, nu i-a mai ajutat.
EL: Şi ceilalţi locatari, sper...
PROFESORUL: Nici o grijă! Mâine vii prezint. În apartamentul de sub foişor, locuieşte un farmacist cu soţia...
MARIA: Doamna Celia.
PROFESORUL: Oameni cuminţi, poate chiar puţin posaci…
MARIA: Doar domnul Farmacist, doamna Celia — dimpotrivă. Cel puţin înainte de a se întâmpla cu domnul Cirin, era foarte veselă. Cânta tot timpul.
PROFESORUL: Da, doamna Celia are o voce frumoasă. Probabil, a impresionat-o moartea lui Cirin. Este o femeie sensibilă.
MARIA: Şi frumoasă! Păcat când o femeie tânără şi frumoasă nu mai cântă.
PROFESORUL (*evident, vrea să abată discuţia*): În sfârşit, tot jos, s-a mutat de curând o tânără, domnişoara Belous. Foarte cuminte, o să vă deranjeze mai puţin decât noi toţi la un loc.
EL: Sper, deşi nu prea am încredere în tinerele foarte cuminţi care s-au

mutat de curând!

PROFESORUL (*zâmbind*): Vă puteţi face gânduri, domnule, domnişoara Belous e frumoasă, aproape ca doamna Celia. Două femei tinere şi frumoase, în acelaşi timp şi sub acelaşi acoperiş, fac un motiv serios de îngrijorare.

MARIA (*înţepată*): Noroc de mine, domnule Profesor, sunt prea bătrână şi prea urâtă pentru a mai face vreo grija cuiva. (*Coboară scările, vădit ofensată*.)

PROFESORUL (*a ieşit în capul scărilor, strigă după ea*): Maria, nu te supăra, Maria! (*Maria nu răspunde, nu se întoarce: ajunsă în hol, intră în camera ei. Profesorul se înapoiază în foişor; râzând*.) În privinţa frumuseţii şi a vârstei sunt susceptibile până la moarte. (*El umple din nou paharele*.) Mi-ai pus gând rău.

EL: Spuneţi-mi, domnule Profesor, lucrurile de aici sunt ale lui Cirin?

PROFESORUL: Da, mă voi îngriji să fie luate; chiar mâine dimineaţă.

EL: A, nu, nu-i nici o grabă!

PROFESORUL: Să nu vă incomodeze.

EL: Dimpotrivă. Eu, în afară de valiza aceea, în care aţi văzut ce este, nu am nimic. Tocmai voiam să vă rog, dacă patul, masa şi un scaun ar mai putea fi lăsate, mi-aţi face un marc serviciu. Un timp, până reuşesc să-mi adun de toate. Bineînţeles, asta înseamnă un plus la chirie.

PROFESORUL: Lasă, domnule, nu asta-i problema. (*Cumpăneşte un timp, apoi întreabă brusc, direct*.) Chiar aveţi de gând să dormiţi în patul „lui”?

EL: Nu! Nu înainte de a face o baie.

PROFESORUL: Vă admir sângele rece. De altfel, să ştiţi, Cirin n-a fost ucis aici, în foişor, nici în casă, ferească Dumnezeu! Nu ştiu dacă aţi observat, la capătul străzii, pe stânga, la vreo sută de metri de aici, este un maidan. Înainte erau ridicate case frumoase acolo. În timpul războiului au fost bombardate. Acolo, pe maidan... (*Metodic*.) Dar să-ţi spun de la început.

EL (*cască: luptă între politeţe şi plictiseală*): Cum credeţi, eu, între timp, aş vrea să fac un duş. Sper să nu vă supere! Las uşa deschisă şi v-aud.

PROFESORUL: Da, da, e foarte bine aşa!

EL (*dându-i un volum-bidon*): Şi nu vă sfiiţi! (*Se îndreaptă spre baie, dispare. Se aude apa curgând*.)

PROFESORUL: Dumneata foloseşti apa, iar pe alţii îi îndemni la...

EL (*scoate doar capul pe uşă*): Întotdeauna am folosit apa doar pentru uz extern! (*A dispărut, i se aude doar vocea*.) Puteţi începe, domnule Profesor, vă ascult.

PROFESORUL: Cirin ducea o viaţă foarte dezordonată. De asta nu reuşea să fie prieten cu nimeni din casă...

EL (*i se aude doar vocea, din baie*): Cu excepţia soţiei Farmacistului.
PROFESORUL (*surprins, ezită, acceptă*): Da, e drept, ea reuşea oarecum să-l îmblânzească. Şi, cum spuneam, cu felul lui de a fi, absenţele de acasă, de o zi sau chiar mai multe, erau fireşti, nici nu le luam în seamă. De la o vreme însă, în foişor rămânea lumina aprinsă în continuare, chiar şi ziua. Şi ne-am mai dat seama că nimeni dintre noi nu l-a mai văzut de mult.
EL: Avea relaţii multe, aşa aţi spus, nu l-a căutat nimeni?
PROFESORUL: Nu, înainte de a dispărea, brusc şi neaşteptat, se liniştise; chiar bine de tot. Părea că-şi rupsese toate relaţiile. Era de nerecunoscut. Poate îi venise mintea la cap sau, poate — vorba Măriei —, presimţea ce-o să se întâmple. A fost singura lui linişte. Liniştea lui, dinaintea furtunii lui. (*Filozofic, cu mâna pe pahar*.) Eu socotesc moartea ultima furtună a vieţii!
EL (*neimpresionat*): Este aici un săpun, cred că-l pot folosi! Mâine am să-mi cumpăr unul. Pe el, accesoriile de toaletă nu cred să-l mai intereseze. Şi, mai departe?
PROFESORUL (un moment, interzis, îşi revine): Am anunţat poliţia, au deschis uşa ...
EL: Şi i-au găsit carcasa sărmanului Cirin, într-o baltă de sânge închegat.
PROFESORUL: Nu, nu, deloc clasic, n-au găsit nimic. Totul era în perfectă ordine, ca acum. (*Triumfător*.) Asta dovedeşte că n-a fost ucis aici! V-am spus doar.
EL: Poate nici n-a fost ucis. Poate a plecat într-o plimbare mai lungă, o excursie, de exemplu, şi se întoarce exact după ce mă aranjez eu. V-am spus, de un timp, sunt foarte ghinionist.
PROFESORUL: Din fericire...
EL: Pentru el?
PROFESORUL: Nu, pentru dumneata. Cirin nu se mai poate întoarce. Îţi spuneam de maidanul de la capătul străzii; este acolo un beci, în care un timp s-au aruncat gunoaie. Cirin a fost găsit înăuntru. L-am văzut şi eu. Era îmbrăcat cu puloverul lui roşu. Parcă înadins, să fie asortat cu petele de sânge.
EL (*scoate doar capul pe uşa băii, spune replica, apoi dispare*): Puloverul roşu?!
PROFESORUL: Avea el un pulover roşu. Roşu-aprins, obraznic, ne călca la toţi din casă pe nervi. De altfel, nu-i stătea rău; când aştepta vreo femeie, cu el se îmbrăca. În beci, Cirin stătea întins pe jos ...
EL: Asta nu-i sănătos!
PROFESORUL (*bea o gură de brandy, replica Lui i-a uscat gâtul*): ...cu omoplaţii şi capul rezemat de piatra unui perete. Gâtul şi o parte din cap, falca de jos până sub nas îi erau înfăşurate strâns cu o cămaşă, prin care răzbise sângele. Medicii i-au găsit o singură tăietură, lată

doar de un centimetru jumătate, însă mult mai adâncă, despicată, în gât, sub mărul lui Adam. Avea mâinile legate între ele şi amândouă de trup.

EL: Brr!

PROFESORUL: Te cutremuri şi dumneata, nu?

EL: Bineînţeles, am dat drumul brusc la apă rece. Şi mirosea? (*Profesorul nu înţelege, tace*.) Cirin mirosea?

PROFESORUL: A, Cirin, desigur, trecuse doar atâta vreme.

EL: Şi l-au descoperit pe asasin?

PROFESORUL: Nu, n-au reuşit.

EL: Mai au vreme.

PROFESORUL (*straniu*): Nu se ştie ce se va întâmpla până la urmă. Nu toţi ucigaşii sunt descoperiţi.

EL: Domnule Profesor, vreţi să-mi faceţi un serviciu? Am văzut un garderob, s-ar putea să fie vreun prosop curat pe acolo. Vreţi să mi-l daţi? Cirin n-are de ce să fie împotrivă. Mâine îmi cumpăr şi eu unul şi i-l înapoiez.

(*Profesorul, iar stupefiat, ascultă totuşi, caută într-un dulap, scoate un prosop*.)

EL: Aţi găsit?

PROFESORUL: Da. (*Îi întinde prosopul prin uşa băii*.

)EL: Mulţumesc! Continuaţi, domnule Profesor!
PROFESORUL: Ce voiam să spun? A, da, puteţi fi sigur, bietul Cirin a fost ucis acolo, pe maidan. Aici, nu se putea, ar fi rămas urme.
EL: Poate au fost şterse.
PROFESORUL: Cine ar fi avut curajul? Când ucizi, fugi cât mai departe. Şi trupul i-a fost găsit tocmai în beci.
EL: L-a cărat sau l-au cărat.
PROFESORUL: Nimeni n-avea puterea să facă asta! E mai uşor să ucizi decât să ascunzi trupul.
EL: Domnule Profesor, vă mai deranjez cu ceva. Am văzut o pijama pe marginea patului. Daca sunteţi bun, mâine îmi cumpăr şi eu una.
PROFESORUL (*oftează, resemnai, ia pijamaua de pe pat, i-o întinde prin uşă*).
EL: Mulţumesc! Va să zică, sunteţi convins că nimeni n-ar fi fost în stare să şteargă urmele asasinatului şi să transporte cadavrul de aici în beci.
PROFESORUL: În nici un caz, un om obişnuit; apoi, chiar dacă i-ar fi rezistat nervii, tot n-ar fi putut: ar fi trebuit să coboare scara, care scârţâie groaznic, ar fi trebuit să treacă prin faţa uşilor noastre ...
EL: În grădină, n-ar fi avut nici o dificultate, e mai sălbatică decât o junglă.
PROFESORUL: Mai este strada!
EL: Cu mulţi copaci, destul de umbrită...
PROFESORUL (*triumfător*): Tocmai de aceea, tocmai de aceea! La orice oră, chiar noaptea, se plimbă tineri îndrăgostiţi. Probabil nu ştiţi, există în apropiere un cămin de studente.
EL: Nici chiar îndrăgostiţii nu se plimbă dacă e o vreme ca în noaptea asta.
PROFESORUL: Nu, atunci n-a fost o noapte ca asta!
EL (*apare din baie, îmbrăcat în pijamaua lui Cirin*): De unde ştiţi? Nimeni nu ştie când a fost ucis Cirin. Dumneavoastră, vecinii, n-aţi constatat decât că n-a fost văzut de mult şi că lumina ardea şi ziua în camera lui, nu?
PROFESORUL (*vădit încurcat*): Îmda, asta aşa este. N-am de unde şti cum a fost vremea în noaptea aceea.
EL: Sau poate în ziua aceea.
PROFESORUL (*şi mai încurcat*): Sau poate în ziua aceea. N-am spus nimic cu certitudine. Poate mă înşel. La anii mei nu-i de mirare. Totuşi, i-ai îmbrăcat pijamaua. Credeam că o să te răzgândeşti.
EL: Sunt comod şi n-am o pijama personală, altfel n-o împrumutam. Mâine îmi cumpăr una. Oricum, „lui” tot nu-i mai foloseşte, de obicei ei nu se mai întorc.
PROFESORUL (*surâde*): Niciodată!
EL: Nu, „de obicei”. Unii se mai întorc. Cândva, pe când eram încă student, am locuit în gazdă la un bătrân căruia îi plăcea să cânte la

vioară. Mai ales vara, când se lăsa seara. Cânta cu geamul deschis. Ieşeam în grădina casei şi-l ascultam. Prefera o melodie. Nu pot să o calific frumoasă sau urâtă: era foarte captivantă, crea atmosferă, te rupea de realitate şi te transporta într-o lume necunoscută, stranie, însă foarte liniştitoare. Mie îmi plăcea. Îl rugam adeseori să mi-o cânte. Bătrânul avea cancer, suferea îngrozitor şi, într-o dimineaţă, l-am găsit spânzurat; nu mai putuse să suporte durerile. Când l-au îngropat, i-am spus: „Păcat, bătrâne, voiam să-ţi mai ascult măcar o dată cântecul". Bineînţeles, nu mi-a răspuns. Fusese, în general, un om tăcut. În seara aceea, ca să nu stau singur, mi-am chemat nişte prieteni. Am început un pocher. La un moment dat, am făcut o remarcă: „Cam la ora asta cânta bătrânul!" Şi, exact în clipa aceea, i-am auzit vioara. Cânta melodia care te transporta într-o lume necunoscută, stranie, însă foarte liniştitoare.

PROFESORUL: Imposibil, nu cred!

EL: Ba perfect posibil. Eram beat criţă şi sunt o fire imaginativă. Ceilalţi n-au auzit nimic. V-am indispus, domnule Profesor, cu glumele mele nesărate; vă rog să mă iertaţi!

PROFESORUL: A, nu, n-are nici o importanţă buna sau reaua mea dispoziţie. Faci însă impresia unui om care nu are nimic sfânt. Mi-ar părea rău să fie aşa. Pentru dumneata!

EL (*pare lovit; după un moment de crispare, îşi revine; zâmbeşte*): Vedeţi, aţi şi început să descoperiţi cusururile chiriaşului dumneavoastră.

PROFESORUL: Îţi recunosc şi calităţile: eu n-aş avea curaj să înnoptez aici, singur, nici măcar o oră.

EL: Am văzut moartea prea de multe ori, domnule Profesor, ne cunoaştem prea bine. Nu mă mai poate impresiona, poate doar moartea mea. (*Este simpatic noul chiriaş, dar glumele lui îţi dau fiori. Şi, culmea, parcă în înţelegere cu el, o cucuvea fâlfâie din aripi în faţa ferestrei foişorului, apoi începe să se vaiete. El, rece*.) 0 pasăre de noapte.

PROFESORUL (*cercetează întunericul de-afară cu înfrigurare*): Unde-i?

EL: S-a aşezat pe balustrada balconului.

PROFESORUL: Ne priveşte. Ar trebui să fugă de lumină!

EL: S-a adăpostit de ploaie.

PROFESORUL: Se văietă. (*Gâfâind*.) Semn rău, doamne, semn rău! Aşa s-a tot învârtit pe aici şi atunci, afurisita! (*Brusc, apucă un pahar de pe masă şi-l aruncă înspre fereastră. Paharul se loveşte de perete, se sparge. Din perete se desprinde o bucată de tencuială. De-afară se aude un fâlfâit. Profesorul răsuflă adânc*.) S-a dus!

EL: Staţi prost cu nervii, domnule Profesor, asta-i astenie, sută la sută. Ce-aţi avut cu biata pasăre? Dacă n-ar zbura şi ar accepta să vină în coteţele noastre, bănuiesc că ar fi la fel de folositoare ca oricare găină.

PROFESORUL: Vesteşte nenorocire!

EL: Nu trebuia alungată. În definitiv, venise la mine. Sper să se reîntoarcă, cu mine o să se împace. Am să-i dau bucăţele de pâine şi mi-o fac prietenă. La mine o să cânte, şi la vecini o să facă pronosticuri negre. Nu trebuia alungată, aveam nevoie de ea. Îmi crea atmosferă, alunga lumea, v-am spus că am nevoie de linişte. Dar ce-o fi acolo?! (*Se apropie de peretele ferestrei*.) Destul de interesant! (*Ridică de jos un ciob din sticla paharului spart şi începe să desprindă alte bucăţi de zugrăveală. Treptat, tapetul dinainte se vede pe o porţiune din ce în ce mai mare. El se opreşte, face un pas înapoi, îşi contemplă isprava şi începe să fluiere o melodie veselă. Se întrerupe, se întoarce spre Profesor, care a stat nemişcat tot timpul*.) Ca să spunem aşa, domnule Profesor, pata asta de sub tencuială ar putea să fie şi de vin roşu! Nu? (*Bătrânul e incapabil să spună ceva. El aruncă ciobul de sticlă pe jos*.) La urma urmei, sunt prea obosit ca să-mi bat capul şi cu lucruri care nu mă privesc. Ce-ar fi să ne culcăm, domnule Profesor?

PROFESORUL (*ca trezit din vis*): Să ne culcăm! (*Se îndreaptă spre uşa foişorului*.)

EL: Domnule Profesor! Vreţi să-mi spuneţi, Cirin vă plătea cu regularitate chiria?

PROFESORUL: Da!

EL: Îmi pare bine, cei de la poliţie au să se intereseze probabil dacă ci-
neva din casă avea motive să-l urască. Poate mai beţi un pahar,
domnule Profesor
?PROFESORUL (*speriat*): Nu, mulţumesc! (*Iese*.)

EL (din uşă): Noapte bună, domnule Profesor!

PROFESORUL: Noapte bună! (*Halucinat, coboară scările, intră în camera lui*.)

EL (*închide uşa, îşi umple paharul, se apropie de fereastra dinspre balcon şi închină înspre afară, spre întuneric*): Noapte bună la toată lumea, inclusiv păsărilor din ploaie! (*Bea paharul, stinge lumina şi, fără nici o ezitare, se aruncă în patul vechiului locatar. Adoarme imediat. Linişte completă. După un timp, uşa terasei se deschide şi o umbră păşeşte uşor în foişor; traversează camera, este gata să iasă pe uşa dinspre scări, când, noul chiriaş se ridică din pat, în capul oaselor, şi strigă*.) Fără stafii! Vreau să mă odihnesc! Am nevoie de linişte! (*Umbra a ieşit. Este prea întuneric ca să poată fi distinsă. Coboară în goană scara şi intră în camera domnişoarei Belous. Sus, El bombăneşte*.) Asta-i lipsă de civilizaţie! (*Se întoarce pe partea cealaltă şi adoarme*.)

Cortina

ACTUL AL DOILEA

Lumină doar jos, în hol. În foişor nu se distinge nimic. La ridicarea cortinei, în hol se află Profesorul şi Maria. Se deschide uşa principală şi intră Farmacistul.

FARMACISTUL: Bună seara, domnule Profesor, bună seara, Mario!
MARIA: Bună seara, domnule Farmacist!
PROFESORUL: Bună seara! Tot mai are de gând să plouă?
FARMACISTUL (în timp ce vorbeşte, se dezbracă de pardesiu, pe care îl pune pe cuierul de lângă uşă): Deocamdată a stat, dar nu pentru multă vreme. Cerul e acoperit de nori groşi şi negri. Nu scăpăm atât de uşor. De la farmacie şi până aici, abia am văzut luna o singură dată (*zâmbind*), şi nici atunci întreagă. Parcă a furat-o cineva!

(*Maria şi Profesorul râd. Din apartamentul Farmacistului se aude glasul Celiei. Cântă ceva vesel. Are o voce frumoasă. Toţi trei, Maria, Profesorul şi Farmacistul, dar mai ales Farmacistul, tresar. Evident, nu se aşteptau. Întrerup orice fel de discuţie, ascultă. Farmacistul radiază de fericire. Într-un târziu, Profesorul*.)

PROFESORUL: Doamna Celia!
MARIA: Cântă iar!
PROFESORUL: Slavă Domnului!
MARIA: Ce glas, ce glas!

(*Farmacistul nu se mai poate stăpâni, râde. Privirea fericită şi recunoscătoare îi aleargă de la Maria la Profesor*.)

MARIA (*ridică privirea spre foişor*): Oare El aude? (*Odată cu această replică, vocea Celiei se estompează, dar nu încetează*.) N-a ieşit toată ziua din foişor. Ar trebui să ne ducem să vedem, poate nu se simte bine. Dacă n-aş vedea aici sârma cu care aseară a deschis poarta, mi-ar veni să cred că am visat.
PROFESORUL: Se odihneşte. Era foarte obosit. Şi-a găsit, în sfârşit, un adăpost. Părea fericit. Cred că-i lipsea de mult. Tot timpul mi-a vorbit numai de linişte. Nici nu ne închipuim cât de mulţi sunt cei care n-au unde se odihni.

(*Farmacistul urmăreşte discuţia Măriei şi a Profesorului cu interes*

crescând. Faţa, departe de a-i mai fi zâmbitoare, s-a înăsprit.
)
MARIA: Oricât aş fi de obosită, tot nu m-aş întinde într-un pat în care ştiu că a dormit un mort.
PROFESORUL: A, el nu-i ca ceilalţi, pe el nu-l impresionează lucrurile astea.
FARMACISTUL: Despre cine vorbiţi?
MARIA: Încă nu ştiţi?! Aseară s-a mutat un tânăr în foişor.
FARMACISTUL: I-aţi spus întâmplarea cu…
PROFESORUL: I-am spus, dar nu l-a deranjat deloc. Îndrăzneţ băiatul, se purta de parcă s-ar fi născut în foişor.
MARIA: Am ajuns să văd şi cu un bărbat adevărat. Păcat, acum pentru mine e prea târziu! (*Însufleţită*.) Să-l fi văzut, domnule Farmacist, era obosit, murat ca un şoarece, totuşi te cucerea!
PROFESORUL (*râzând*): Te-ai îndrăgostit, Mario!
MARIA: De ce să ne ascundem, domnule Profesor, are el un farmec al lui...
FARMACISTUL: Eu n-am încredere în tinerii ăştia care îşi dau aere. Nişte băieţandri încrezuţi şi impertinenţi!
PROFESORUL (*mirat*): Nici nu-l cunoaşteţi, domnule Farmacist!
FARMACISTUL: Îi ştiu eu pe toţi, o apă şi-un pământ! Îţi trebuie imaginaţie să-i deosebeşti. Este însurat?
PROFESORUL (*încearcă să destindă atmosfera*): Nu, e prea vesel.
FARMACISTUL (*tot înverşunat*): Bănuiam eu! Indivizi de felul ăstuia ...
PROFESORUL: Iertaţi-mă, domnule Farmacist, n-aveţi dreptate! Domnul... (*Nu-i ştie numele, cu privirea caută ajutor la Maria*.)
MARIA: Nu-mi amintesc, parcă n-a spus.
PROFESORUL: În sfârşit, n-are importanţă, domnul care s-a mutat sus pare un om la locul lui.
MARIA: Un om foarte de treabă.
FARMACISTUL (*ricanează*): Foarte de treabă! Nici numele nu şi l-a spus. Intră, noaptea, într-o casă străină, se instalează şi nici numele nu se deranjează să şi-l spună. Un om, într-adevăr, foarte de treabă!
PROFESORUL: A fost o scăpare, era târziu, vremea aceea groaznică.
MARIA: Era obosit şi ud leoarcă, sărmanul! Se poate întâmpla oricui.
FARMACISTUL: Sunt de aceeaşi părere, se poate întâmpla, dar nu oricui!
PROFESORUL: N-o să aveţi neplăceri din partea lui, vă asigur.
FARMACISTUL: Nu vă pripiţi, domnule Profesor, v-amintiţi, şi Cirin acela făcea la început impresie bună. Şi-n realitate, ce era? Un destrăbălat! Chefuri, cărţi, femei, v-a transformat casa într-un bordel. Trebuie să recunoaşteţi, acesta e adevărul. Pe dumneavoastră, poate, vă deranja mai puţin, mie însă îmi strica toate nopţile. Totul se petrecea deasupra capului meu.
MARIA: Domnule Farmacist, nu e bine să spuneţi toate astea!

FARMACISTUL: Ştiu, Mario, de morţi se vorbeşte numai de bine, n-am însă chef să înceapă iar poliţia să ne facă vizite.
PROFESORUL: Aş fi vrut şi eu să vină în foişor cineva de vârsta mea sau a dumneavoastră. Este adevărat, tinereţea e mai zgomotoasă, dar dacă nimeni n-are curajul! Foişorul meu, atât de căutat altădată, acum parcă e ciumat.
FARMACISTUL: Veniţi la vorba mea, dacă atunci nu-l primeaţi pe Cirin...
PROFESORUL: Atunci n-aveam de unde şti.
FARMACISTUL: Absolut exact, deci nici acum n-aveţi de unde şti ce fel de om aţi primit în casă.
PROFESORUL: A, nu, tânărul acesta caută şi el liniştea. Şi eu nu pot, nu mi-e firea să primesc pe cineva cu neîncredere.
FARMACISTUL: Ce vârstă are?
PROFESORUL: Cam 35. Poate ceva mai mult, poate ceva mai puţin.
FARMACISTUL: Domnule Profesor, nu-mi stă în putere să vă impun pe cine să primiţi şi pe cine nu, în casa dumneavoastră. Rămân însă la convingerea mea: oamenii de vârsta asta care nu-s căsătoriţi şi umblă aşa, din casă în casă, trebuie ocoliţi. Este adevărat, şi eu m-am căsătorit târziu, dar eu am trăit războiul; să nu uităm, acum suntem în timp de pace. Şi-n timp de pace, totul trebuie să fie normal. Indivizi de felul ăstuia tulbură ordinea, şi eu îi detest.
PROFESORUL: Domnule Farmacist, din cauza întâmplării aceleia nenorocite, cu Cirin, nu trebuie să-i privim pe toţi la fel.
MARI A: Da, nu zău!, prea le vedeţi toate în negru!

(*Acum, vocea Celiei creşte din nou în intensitate. Totodată, şi a Farmacistului; furia lui atinge paroxismul. Vocile lor se aud concomitent, cresc în intensitate, paralel, dar în sensuri inverse: a Celiei, din ce în ce mai melodioasă, a Farmacistului, din ce în ce mai răguşită, mai încărcată de ură. Se produce o îmbinare uluitoare*.)

FARMACISTUL (crescendo, până la ţipat): Probabil, mă consideraţi un exaltat, nu? Ştiu eu ce spun, descreieraţi de felul...

(*Cântecul Celiei a încetat fi, de parcă ar fi fost alimentat de acelaşi plămân, şi strigătul Farmacistului a rămas suspendat. Uşa apartamentului lor se deschide şi apare Celia. Este într-adevăr frumoasă*.)

CELIA: Ce s-a întâmplat?
FARMACISTUL (*brutal*): Ce ţi-a venit să cânţi?
CELIA (*simplu, firesc, chiar cu inocentă*): Am auzit paşii noului chiriaş. Am simţit că, sus, este din nou cineva, din nou viaţă, şi m-a cuprins o bună dispoziţie extraordinară.
FARMACISTUL (*impulsiv, bădăran*): Da, prilej de mare bucurie. Se spune

că noul chiriaş e tânăr şi cu mult vino-ncoace.

CELIA: Mi-a spus şi mie Maria, nu l-am cunoscut.

FARMACISTUL: Şi, probabil, regreţi. Vezi, cunoaşte-l şi împrumută-i şi lui o bidinea; să-şi văruiască foişorul, să fie un culcuş frumos şi, până la urmă, să n-o mai vezi înapoi!

EL (*neobservat de toţi cei de jos, a apărut în capul scărilor*): A, nu domnule, nu vă creaţi probleme! Sunt un vecin care nu face niciodată împrumuturi. Doar de la Cirin mi-am îngăduit, cu el însă sunt în relaţii speciale. Îmi cer iertare, m-a furat vorba şi n-am dat bună seara. (*Se înclină. Tot vorbind, a coborât scara. Acum e în fata Celiei*.) Sărut mâinile, domnişoară! (*Zâmbitor, întinde mâna Farmacistului*.) Felicitări, domnule, fiica dumneavoastră are o voce de argint.

FARMACISTUL (*se face că nu observa mâna întinsă; tăios, accentuează*): Soţia mea are o voce de argint. (*Continuă, fără vreo altă introducere*.) De-acum, de mutat, te-ai mutat. Sper însă că n-o să începi şi dumneata, ca celălalt, să-mi baţi darabana în cap toată noaptea! Hai, Celia! (*O apucă de braţ şi aproape o smuceşte spre apartamentul lor*.

)EL: Domnule Farmacist! (*Farmacistul se opreşte, se întoarce. El continuă zâmbitor, amabil*.) Într-o căldare în care s-a stins var, există şi acum o bidinea. Le-am găsit în baie. Dacă este bidineaua dumneavoastră, v-o puteţi lua oricând. Şi cei de la politie, dacă ar fi ştiut că este a dumneavoastră, cu siguranţă vi-o înapoiau. (*Farmacistul se schimbă complet la faţă. El însă continuă liniştit*.) De altfel, nu în-ţeleg de ce bidineaua a împrumutat-o tocmai Cirin. Foişorul a fost văruit pentru a fi acoperite petele de sânge. Sângele aparţinea lui Cirin. Ce l-ar fi putut determina pe Cirin să-şi văruiască propriul lui sânge?! Şi nici nu-i în obiceiul celor înjunghiaţi să aibă asemenea îndeletniciri domestice. (*Plictisit*.) În sfârşit, asta-i treaba poliţiei. (*Cu inocenţă*.) Nu, domnule Farmacist?

(*Farmacistul ţine un braţ pe după umerii Celiei. O strânge nervos. Îl priveşte fix, numai pe El. Un moment, amândoi se înfruntă din priviri. Farmacistul, cu ură; El, zâmbitor. Farmacistul pare gata să se năpustească asupra Lui. Intervine însă Celia*.)

CELIA (*Farmacistului*): Să intrăm!

(*Deschide uşa apartamentului lor. Farmacistul abandonează. Celia, stingherită, salută pe toii cu un „bună seara!” Intră în apartamentul lor. Farmacistul o urmează. Înainte de a închide uşa în urma lor, se mai uită, o dată, cu ură, la El*.)

EL (zâmbind): Paşnici oameni în casa dumneavoastră, domnule

Profesor!

PROFESORUL: Nu înţeleg ce s-a întâmplat cu domnul Farmacist. Are, probabil, vreun necaz. Altfel, e foarte de treabă. Închis a fost întotdeauna, însă liniştit, foarte liniştit. Nu înţeleg de ce a fost în seara asta atât de furios.

EL: A avut dreptate, am făcut o gafă de neiertat. Specialitatea mea, gafele!

PROFESORUL: Mă simt prost faţă de dumneata, m-am lăudat că am o casă liniştită.

EL: Pentru mine, să nu vă faceţi nici o problemă. Stau toată ziua şi lucrez, nu ies deloc din casă, şi asta e destul de monoton. Seara îmi prinde bine câte o distracţie.

PROFESORUL: Oricum...

EL: Să uităm totul. Voi avea grijă să nu mai creez prilejuri de încordare. Dacă doresc ceva, este numai şi numai linişte.

PROFESORUL: Foarte bine, foarte bine, am ştiut eu, cu un om ca dumneata nu se poate certa nimeni.

EL: Doamnă Maria, puteţi să-mi faceţi un serviciu? Răsplătit, bineînţeles!

MARIA: Cum să nu!

EL: Să-mi cumpăraţi unele lucruri, mai ales de mâncare.

MARIA: Chiar m-am gândit: ce-aţi făcut azi toată ziua?

EL: M-am descurcat tot cu ajutorul lui Cirin. Am împrumutat două cutii de conserve. Am observat că el nu le folosea şi termenul de garanţie era pe sfârşite, se puteau strica. Bineînţeles, i le înapoiez. Ca şi pe celelalte: săpunul, pasta de dinţi, pijamaua. Fiindcă a venit vorba, pijamaua v-ar fi greu să o spălaţi? Vreau să i-o înapoiez curată.

MARIA: A, nu, nu, numai asta nu! Nu pot spăla ceva de-al lui.

EL: Nu-i nimic, o spăl eu. În tinereţe, am lucrat un timp la o spălătorie. Am făcut o listă de ce am nevoie. V-aş fi recunoscător. Mi-e greu să ies din casă. Lucrarea de care v-am vorbit îmi absoarbe tot timpul, trebuie predată la termen, şi-n general, drumurile prin piaţă mă obosesc.

MARIA: Se poate, domnule, vă aduc orice. Cu spălatul pijamalei, să mă iertaţi, este peste puterile mele. Lucrurile dumneavoastră, dacă vreţi...

EL: Mulţumesc, doamnă Maria. Mai am o rugăminte: poate aveţi puţină pâine proaspătă, tot până mâine. Eu aş răbda, dar mai am de hrănit pe cineva, acum suntem doi în foişor. Pasărea aceea, domnule Profesor, s-a întors.

MARIA: Pasărea?...

EL: Da, doamnă Maria, o pasăre. I-am promis să-i fac rost de pâine proaspătă.

MARIA (*asupra căreia cuvântul „doamnă” are un efect magic — El pare conştient de lucrul acesta*): Cum să nu, vă aduc îndată. (*Iese*.)

EL (*Profesorului*): Cirin mai are o jumătate de franzelă, dar e prea uscată.

(*Profesorul iar nu ştie ce să răspundă. Maria revine, aducând o bucală de pâine; i-o dă Lui*.)

EL: Mulţumesc! Poftim lista de cumpărături şi banii. Adăugaţi şi costul pâinii din scara asta. Noapte bună, domnule Profesor, noapte bună, doamnă Maria!
MARIA: Noapte bună!
PROFESORUL: Noapte bună. Spor la lucru!

(*El urcă scările, intră în foişor. Profesorul şi Maria l-au urmărit cu privirea*.)

MARIA (*desface hârtia cu lista de cumpărături*): Vai, domnule Profesor, priviţi câţi bani mi-a lăsat!
PROFESORUL: Fă-i cumpărăturile, şi ce rămâne, îi dai mâine înapoi. (*Cu alt ton*.) Ştii ce cred eu? Trebuie să fie vreun savant: caută liniştea, îi este capul doar la lucrarea aia a lui... (*Cu certitudine*.) Fuge de lume până o termină. În rest, nu-l interesează nimic. Aşa-s ăştia!
MARIA: Bine spuneţi, savant trebuie să fie! Unui om normal nu se putea să nu-i pese de domnul Cirin!
PROFESORUL: Noapte bună, Mario!
MARIA: Noapte bună, domnule Profesor!

(*Se îndreaptă fiecare spre camera lui. Maria cercetează lista pe care i-a dat-o El*.)

MARIA (*chiar lângă uşă, se întoarce*): Domnule Profesor, uitaţi-vă ce scrie aici: zece litri de spirt!
PROFESORUL: Pentru experienţe, Mario!
MARIA: Pe Cirin tot experienţe de-astea l-au băgat în mormânt. (*Iese*.)
PROFESORUL (*priveşte spre foişor*): Păcat! (Stinge lumina din hol, iese.)

(*Rămâne luminat doar foişorul. El îşi scoate haina şi o pune cu atenţie pe spătarul unui scaun. Îşi umple paharul dintr-un volum-bidon, bea. O umbră trece prin dreptul ferestrei, se aud un fâlfâit de aripi şi ţipătul cucuvelei*.)

EL (*spre fereastră*): Ai venit? De ce s-o fi speriind lumea de tine? (*Taie o felie din pâinea luată de la Maria, se apropie de fereastră. Vorbeşte păsării*.) Hai, vino, mănâncă, nu te teme! Mâine ne va aduce doamna Maria ceva mai bun. (*Se uită la ceas*.) Zece, pragul nopţii. (*Păsării*.) Noapte bună! (*Închide fereastra, se duce la uşă, o*

întredeschide uşor, ascultă cu atenţie, murmură.) Au adormit! (*Se întoarce de la uşă, bea un pahar, apoi, brusc, face un pas spre mijlocul camerei şi se trânteşte jos. Produce un zgomot înfundat. Se ridică încet, îşi freacă un umăr, bombănind*.) Ipotezele trebuie verificate cu orice sacrificii! (*Se îndreaptă spre cuierul de lângă uşă, îşi ia trenciul, îi leagă cu cordonul sul, lăsând să atârne o mânecă. Se duce la fereastră, o deschide larg. Spune păsării*.) Dă-te puţin la o parte! (*Se aude fâlfâitul de aripi. El lasă pardesiul să cadă jos, prin fereastră. Pare satisfăcut. Se înapoiază la uşă, o întredeschide şi începe să tragă iar cu urechea. Nu în zadar, jos începe să se anime. Întâi apare Profesorul; aprinde lumina şi se uită îngrijorat în sus. Apoi, uşor, cu teamă, se întredeschide uşa Măriei. Vede lumină şi îndrăzneşte să iasă din camera ei*.)

MARIA: Aţi auzit şi dumneavoastră?

PROFESORUL: Da.

MARIA: Parcă a fost trântit cineva de podea.

PROFESORUL: Ar trebui să vedem.

MARIA: Eu una nu mă duc.

PROFESORUL: Am să urc eu.

MARIA: Nu se poate, nu vă las, trebuie un om mai în putere. Domnul Farmacist!

PROFESORUL: Oare s-a trezit?!

MARIA: Se poate, i-a bufnit doar în cap!

PROFESORUL: Să-l rugăm! (*Bate la uşa Farmacistului, strigă uşor*.) Domnule Farmacist!

FARMACISTUL (*apare în uşă; e încruntat, vorbeşte aspru*): Ce doriţi?

PROFESORUL: N-aţi auzit?

FARMACISTUL (*violent*): La ora asta?! Ce să aud? N-am auzit nimic.

MARIA: Cum se poate?! Sus, în foişor...

(*Celia a apărut fi ea in uşă*.)

PROFESORUL: Parcă s-a prăbuşit un trup. După aceea, prin faţa ferestrei mele a pogorât o umbră. Parcă a fâlfâit o pasăre uriaşă. Mă tem să nu se fi întâmplat ceva.

MARIA: Vai, domnule Profesor, nu mai cobiţi!

FARMACISTUL: Şi ce trebuie să fac eu în toată povestea asta?

PROFESORUL: Ar trebui să urcăm, să vedem ce s-a întâmplat.

FARMACISTUL (*iritat*): Şi cum, domnule Profesor, pentru atâta m-aţi sculat?!

MARIA: Era nevoie de un bărbat în toată puterea cuvântului!

PROFESORUL (*vexat*): Maria!

CELIA: Du-te, şi eu am auzit bufnitura! Poate îi este rău băiatului.

FARMACISTUL (*aspru*): Tu de ce-ai mai ieşit? O fi răsturnat vreun scaun, şi noi ne agităm aici ca nişte caraghioşi!

PROFESORUL: Trebuie văzut. Nu putem lăsa omul la nevoie.
FARMACISTUL (*ferm*): Eu nu urc!
PROFESORUL: Mario, hai amândoi!
MARIA: Aş urca, dar nu pot: pe cuvânt, nu pot. Simt că mi se taie picioarele şi nu pot face un pas. Dacă îl găsim ca şi pe domnul Cirin?!

(*Se lasă o tăcere generală. Fiecare este stingherit*.)

DOMNIŞOARA BELOUS (din uşa camerei): Lăsaţi, mă duc eu!
PROFESORUL: Domnişoara Belous! Aţi auzit şi dumneavoastră?
BELOUS: Bineînţeles!
MARIA: Nu urcaţi, domnişoară, dacă este... dacă nu mai este... N-o să-l puteţi uita niciodată. Vă strică nopţile, o să-l visaţi mereu.
PROFESORUL: Lăsaţi, urc eu. Pentru mine nu mai are importanţă. Eu nu mai am nopţi multe.
BELOUS (zâmbind): Prea amplificaţi lucrurile! Urc singură. (*A şi ajuns sus. Se opreşte, se uită la cei de jos, care s-au adunat ciorchine la piciorul scării. Chiar şi Farmacistul pare captat*.)
MARIA (*încurajator*): Stăm aici cu toţii!

(*Belous le mai zâmbeşte o dată, apoi intră in foişor. A închis uşa în urma ei. El stă la masă cu nelipsitu-i pahar în mână. Când o vede, sare în picioare. Pare uluit*.)

EL: Va să zică, nu m-am înşelat, într-adevăr tu ai fost! Dacă aş fi fost sigur...

(Începe să zâmbească şi, în cele din urmă, râde cu o bucurie cuceritoare. Belous, care i-a cercetat întreaga mimică deosebit de atent şi chiar cu emoţie, pare să se destindă. Râde şi ea. Amândoi se privesc şi râd stăpâniţi de o bucurie copleşitoare, care umple întreg foişorul. El se îndreaptă spre ea şi, firesc, o cuprinde în braţe şi o sărută. S-a purtat la fel de „ca la el acasă” şi de data aceasta. Domnişoara Belous nu face nici un gest să-l oprească, dimpotrivă. Îl îmbrăţişează şi ea. La sfârşit însă, după ce El a lăsat-o din braţe, la fel de firesc ca şi El, face un pas înapoi, îi zâmbeşte şi-i dă o palmă.)

BELOUS: Ca să ţii minte că nu se scapă atât de uşor de-o nevastă!
EL: Foarte bine, lucrurile se desfăşoară normal! (*Îşi freacă obrazul lovit*.) Ştiam că ai personalitate.
BELOUS: Cei de jos sunt alarmaţi. Ce-ai trântit aici?
EL: Am să le explic. (*Se îndreaptă spre scaunul pe spătarul căruia îi este haina. Şi-o îmbracă*.)
BELOUS: Veşnic gentleman: în cămaşă, nu se cade să apari în faţa

străinilor

.EL (*aranjându-şi butonul manşetei drepte*): E ceva reflex, în tinereţe am fost un timp şef al protocolului la Ministerul de Externe.
BELOUS: Minţi de îngheaţă apele. Tu, când spui adevărul, eşti stingher. Tot ţi se mai desprinde butonul manşetei drepte?
EL: Tot.
BELOUS: Curios, de ce numai la manşeta dreaptă, butonii se mai schimbă doar între ei, nu?
EL (*o îmbrăţişează din nou, o sărută*): Simplă întâmplare, draga mea, simplă întâmplare!
BELOUS (*se desprinde din îmbrăţişarea lui*): Aici, toţi mă ştiu de „domnişoara Belous”! Îndreaptă-ţi cravata înainte de a ieşi.

(*Iese singură, înainte. Grupul celor de jos stă şi acum încremenit, încordat, la capătul scării*.)

MARIA (*cu glasul sugrumat de emoţie*): E viu, domnişoară?
BELOUS (*şi-a apăsat mâna pe buze*): Foarte!
EL (*ieşind din foişor*): Încă viu. Sper să nu vă deranjeze prea mult, domnule Farmacist!
FARMACISTUL (*iritat*): Ce vorbe sunt astea, domnule?
EL: Cer iertare pentru zgomot. M-am împiedicat şi am căzut. Tatăl meu avea o părere foarte proastă despre mine. Susţinea că sunt bleg. Probabil, avea dreptate. M-am împiedicat de marginea covorului.
PROFESORUL: Şi pasărea?! A pogorât pasărea uriaşă iar! Am văzut-o cu ochii mei. A pogorât pe pământ.
FARMACISTUL: Aţi visat!
PROFESORUL: Nu, m-a trezit bufnitura.
EL: Probabil, mi-aţi văzut pardesiul. L-am scăpat de pe balcon. Voiam să-l scutur. Dacă cineva scapă un pardesiu sau un om, viu sau mort, de pe balconul foişorului, e firesc să-l vedeţi, aveţi fereastra dedesubt. Cum e firesc să-l vadă şi domnul Farmacist, care de asemenea arc o fereastră dedesubt.
FARMACISTUL: Sper că de-acum n-o să ne mai sculăm în fiecare noapte pentru prostii de felul ăsta!
PROFESORUL: N-am vrut să vă deranjez. De când cu întâmplarea cu Cirin, mi-s nervii zdruncinaţi.
FARMACISTUL: Să mergem, Celia!

(*Intră amândoi în apartamentul lor*.)

EL: Să-mi aduc pardesiul! (*Iese pe uşa principală*.)
MARIA (*lui Belous*): Ai curaj, domnişoară!
PROFESORUL: Vă potriviţi cu el.

(*El a apărut în uşă, cu pardesiul pe braţ. A auzit părerea Profesorului, zâmbeşte larg. Belous îi vede zâmbetul*.)

BELOUS: Totuşi să ne culcăm. Noapte bună!
PROFESORUL împreună cu MARIA: Noapte bună!
EL: Noapte bună! (*Special*.) Noapte bună, domnişoară Belous! (*Fiecare se îndreaptă spre camera sa. El urcă scările. Profesorul s-a oprit la uşa camerei sale şi a aşteptat să iasă Belous şi Maria. Apoi se adresează Lui, care este de-acum pe la jumătatea scării*.)
PROFESORUL (*şoptit*): Domnule! (*El se întoarce, coboară treptele*.) Să nu credeţi că vorbesc aiurea, ca un bătrân senil. Ştiu ce spun. N-am visat. Într-o noapte, totul s-a petrecut la fel. Cam la aceeaşi oră, s-a auzit în foişor o bufnitură.
EL: Şi totodată, sau chiar mai înainte, un ţipăt!
PROFESORUL: Nu.
EL: Nici zgomotul unei încăierări?
PROFESORUL: Nici; doar o bufnitură, parcă se prăbuşise un trup. Apoi, linişte. Stăteam în pat, treaz, atent. Priveam pe fereastră. Era o noapte foarte întunecoasă. Credeam că totul s-a liniştit, când am văzut pasărea. Era mare şi mai întunecată decât bezna. A pogorât pe pământ ca o umbră. Mai mult s-a prăbuşit. Cred că avea o aripă ruptă, fâlfâia dezordonat. (*Accentuat*.) De atunci nu l-a mai văzut nimeni pe Cirin! Acum sunt convins, în noaptea aceea a fost ucis.
EL: S-ar putea să aveţi dreptate, domnule Profesor. Din foişor se poate ieşi şi pe altă cale decât pe scara asta, care scârţâie de trezeşte şi morţii din somn. E o observaţie de-a mea. A crescut în grădină un vişin, care şi-a întins o creangă până lângă balconul foişorului. Poţi omorî în foişor pe cineva, îi astupi rana cu o cămaşă, îi legi mâinile şi picioarele tot cu rufe şi-i dai drumul în iarba înaltă de jos, direct de pe balcon, aerul nu scârţâie. Chiar dacă se uită domnul Profesor pe fereastră, nu vede, la lumina unui fulger, decât o pasăre uriaşă, care coboară pe pământ. Apoi, se rostogoleşte un tunet, şi totul recade în tăcere, întuneric şi ploaie. După aceea, cobori pe vişin, duci cadavrul într-un beci, te întorci, te sui în vişin, sari pe balcon şi ajungi acasă, în foişor, fără să-ti deranjezi vecinii din somn, cum am făcut eu în noaptea asta. Dacă nu mă împiedicam de covor, nu vă provocam neplăceri.
PROFESORUL: Aaa, domnul Farmacist! Nu-i nimic. Aşa-i el, ursuz, dar altfel om de treabă.
EL (*are un zâmbet nedefinit*): Sunt convins. Noapte bună, domnule Profesor!
PROFESORUL: Noapte bună! (*Intră în camera lui*.)

(*A rămas doar El. Stinge lumina în hol şi urcă în foişor. Se îndreaptă*

spre masă, îşi umple un pahar, îl bea. Monologheazã.)

EL: Soţiile nu trebuie subestimate. (Îşi pipăie absent bulonul manşetei drepte — ticul lui.) Încep să cred că, pentru domnişoara Belous, aş fi şi eu în stare să arunc cuţitul în gâtul lui Cirin.

(*Începe să fluiere melodia lui veselă. Îşi scoale haina şi o pune pe spătarul unui scaun. Un gând îl face să-şi întrerupă fluieratul. Îşi îmbracă din nou haina. Strânge nimicuri de pe masă şi aduce încă un pahar pe care, împreună cu al lui, îl umple dintr-o carte-bidon. Se uită într-un raft cu cărţi, din care scoate una. Se răstoarnă într-unul din cele două scaune de lângă masă, gustă o gură din paharul său, îl umple la loc, apoi începe să răsfoiască volumul. Fasciculul unui reflector atrage atenţia asupra uşii apartamentului domnişoarei Belous. Uşa se deschide şi domnişoara Belous intră în hol, ajunge până la prima treaptă a scării; aude însă un zgomot, întoarce capul spre uşa Farmacistului şi imediat se întoarce şi dispare în camera ei. Se deschide uşa Farmacistului şi acesta apare în cadrul ei. În tot ceea ce face, evident, caută să evite orice zgomot. Şovăie puţin, apoi urcă scara spre foişor. Acolo se opreşte, şovăie din nou. Prin uşa uşor întredeschisă, Belous l-a urmărit. Spre surprinderea Farmacistului, uşa foişorului se deschide larg şi El apare zâmbitor*.)

EL: Poftiţi, domnule Farmacist, vă aşteptam! Nu vă miraţi, totul este explicabil. (*Farmacistul a intrat în foişor. El, amabil, a închis uşa*.) Vă rog, luaţi loc! Paharul acesta l-am umplut pentru dumneavoastră.
FARMACISTUL (*aspru*): N-am venit să beau!
EL (*continuă să fie zâmbitor, îi întinde un pahar*): Totuşi! Mulţi ani!
FARMACISTUL (*în silă, mârâit*): Mulţi ani

!EL (râde): Aţi folosit un ton de parcă v-aţi gândit la ani de puşcărie.
FARMACISTUL (*nu răspunde, bea însă paharul până la fund*): Acum putem începe, domnule inspector?
EL: „Inspector”!? De ce inspector?
FARMACISTUL (*rândul lui să zâmbească*): Pe ceilalţi i-aţi putut uşor înşela: un bătrân, o femeie simplă, de prea multă bună-credinţă, şi soţia mea, care la fel îşi închipuie că în toţi oamenii poţi avea încredere... Cu mine însă, lucrurile stau altfel. Am cinci ani de front!
EL: De ce tonul ăsta? Nu vă înţeleg. De la început v-aţi comportat cu mine ostil. Şi, credeţi-mă, îmi sunteţi teribil de simpatic.
FARMACISTUL: Şi eu îţi apreciez calităţile: politeţea, veşnica bună dispoziţie, metoda foarte originală de investigaţie...
EL: Iar!
FARMACISTUL: Nu încerca să mă convingi! Oficial, deschis, poliţia n-a reuşit să facă nimic în privinţa asasinării lui Cirin. Şi-atunci, a trimis un om inteligent...
EL: Mulţumesc!
FARMACISTUL: Travestit în...
EL: În om normal.
FARMACISTUL (*început de zâmbet, repede reprimat*): Într-un om obişnuit. Care să se amestece cu ceilalţi, să le câştige încrederea, să le studieze reacţiile, să-i tragă de limbă. Aşa cum ai procedat! Te-ai instalat în camera victimei, a lui Cirin, ai îmbrăcat pijamaua lui, dormi, bei, râzi, şi-i studiezi pe toţi. Din când în când, regizezi scenete — de exemplu, te trânteşti la pământ — şi studiezi efectele. Aşa a fost cu…
EL: Mda, este o idee. Totuşi, n-am ce face, trebuie să vă dezamăgesc. sunt cu adevărat un om banal, nici gând să fiu poliţist. Realitatea este că am căutat un colţ liniştit, şi nu l-am găsit. Este criză de colţuri liniştite.
FARMACISTUL: Este firesc să nu recunoşti. Ştii de ce-am venit aici? Fiindcă mi-e frică de dumneata!
EL: De mine?!
FARMACISTUL: De dumneata, de nedreptate, mai precis, de neputinţa de a împiedica nedreptatea.
EL: Complicat, domnule Farmacist, prea complicat! Admiţând că aş fi poliţist, practic, de ce să vă fie frică?
FARMACISTUL (*încordat*): Dumneata mă suspectezi, crezi că cu l-am ucis pe Cirin.
EL: Nu suspectez pe nimeni, nu am calitatea s-o fac şi-mi şi displace. Este însă adevărat că foarte multe împrejurări te indică pe dumneata ca asasin al lui Cirin.
FARMACISTUL: Am venit să-mi spui totul, în faţă: ce te face să crezi ci eu l-am ucis?!

EL (*modest*): O simplă ipoteză. V-o expun, doar de dragul raţionamentului. Crima a avut loc în foişor. Apoi, urmele au fost şterse, podelele spălate, pereţii văruiţi. Sunt lucruri pe care le putea face numai un om care cunoaşte cu precizie foarte multe amănunte: topografia casei şi a împrejurimilor, obiceiurile lui Cirin şi ale celorlalţi — când se culcă, când nu sunt acasă, unde se ţin cheile, şi aşa mai departe. Deci, Cirin nu putea fi asasinat decât de cineva care locuia aici.

FARMACISTUL: E absurd, ne cunoaştem între noi extrem de bine. De ani de zile locuim împreună. Nici unul dintre noi n-ar fi fost capabil.

EL: Cunoşti un om atâta timp cât n-a survenit o împrejurare nouă, complet nouă, care să-l schimbe, să-l facă să reacţioneze cu totul altfel. Şi aşa am ajuns la mobilul crimei. Ce l-a determinat pe asasin să-l omoare pe Cirin? Domnule Farmacist, eu prefer să mă opresc aici.

FARMACISTUL: Nu, spune-mi tot ce gândeşti!

EL: Dumneavoastră mi-aţi cerut-o, eu nu mi-aş fi permis. Să spunem, un mobil de ordin ... sentimental. Cirin era un om care ştia să cucerească o femeie. Avea multe legături de felul acesta. Totuşi, la un moment dat, abandonează toate legăturile sale amoroase. Felul lui de viaţă se schimbă. Straniu pentru un om cu temperamentul lui. Poate, în sfârşit, a găsit o femeie superioară din toate punctele de vedere, care-l captează cu desăvârşire şi este capabilă să-l transforme. Totuşi, paradoxal, nimeni, absolut nimeni, nici o femeie nu-i mai intră în foişor. Nu mai rămâne decât o singură posibilitate. Femeia aceasta locuieşte aici, în casă.

FARMACISTUL: Ascultă!

EL: Dacă vă enervaţi, abandonăm discuţia. Dumneavoastră aţi provocat-o. Eu nu ţineam să vă spun povestea. Pot juca şah şi singur.

FARMACISTUL (*oarecum se calmează*): Continuă!

El.: Pe atunci, în casă, nu erau decât două femei. Domnişoara Belous încă nu se mutase. Maria, mă îndoiesc să mai poată declanşa pasiuni.

FARMACISTUL: Şi-atunci, rămâne Celia mea!

EL: În sfârşit, raţionamentul meu este sprijinit de câteva indicii: frumuseţea deosebită a doamnei Celia, vârsta ei, vârsta dumneavoastră... şi, după aceea, unele comportări pe care le-aţi avut şi care mă mir de ce nu le-aţi evitat. O stare de panică, ieşiri nervoase, în sfârşit, mici amănunte, care, adunate...

FARMACISTUL: Fac din mine un asasin!

EL: Domnule Farmacist, propun să schimbăm subiectul conversaţiei noastre. Să spunem că am făcut împreună doar un exerciţiu de logică, ne-am distrat ca doi oameni inteligenţi la un pahar de brandy.

FARMACISTUL: Nu, acum vreau să dau şi cu unele explicaţii. Probabil, n-

ai să le crezi, totuşi trebuie să le dau. Dumneata faci o risipă de inteligenţă, pentru a stabili dacă am ucis un om. Mă jigneşti. Sunt erou al războiului. (*Face o pauză*.) Războiul a izbucnit când eram în ultima clasă a liceului. Aveam 18 ani. M-au mobilizat. Am făcut frontul, apoi a urmat prizonieratul. M-am reîntors în ţară când am împlinit 25 de ani. Anii când se formează caracterul, se defineşte personalitatea, felul de a privi viaţa, i-am trăit în condiţii excepţionale. A fost tragedia generaţiei mele. M-am întors invalid sufleteşte, şi chiar mai mult. Nimic nu mai căpăta importanţă pentru mine, fiindcă aveam un termen de comparaţie prea puternic: lunci pline de cadavre. Uneori, regretam că m-am întors de pe front. Şi, în sfârşit, am întâlnit-o pe Celia. De-abia atunci s-a sfârşit războiul pentru mine. Celia a pus capăt celui de-al doilea război mondial. Aveam nevoie de fericire — am găsit-o pe Celia. Aveam nevoie de linişte — m-am mutat în casa Profesorului.

EL: N-am ştiut că jocul meu stupid de-a hoţii şi poliţiştii poate provoca asemenea amintiri. îmi pare rău.

FARMACISTUL (*pare că n-a auzit, îşi toarnă un pahar, îl bea, continuă*): Între mine şi Cirin a existat un conflict. Datorită profesiei, pot procura diferite produse farmaceutice. Într-o scară m-a chemat aici, la el: credeam că nu se simte bine. Era sănătos. Mi-a propus să-i fac rost de nişte heroină. Voia s-o speculeze, probabil. Mi-a oferit sume ispititoare de bani. L-am refuzat, eram indignat. Şi-atunci...

EL: Cirin v-a şantajat.

FARMACISTUL: Exact.

EL: Liniştea căsniciei dumneavoastră, pentru câteva grame de heroină. Simplu.

FARMACISTUL: Bineînţeles, n-am cedat.

EL: Şi-atunci a trecut la represalii.

FARMACISTUL: A făcut tot posibilul să creeze impresia că între el şi Celia...

EL: Înţeleg. (*Râde*.)

FARMACISTUL (*surprins*): De ce râzi?

EL: Aiurită este şi societatea asta omenească: se organizează, adună cu greu bani şi plăteşte un cap inteligent, ca al meu, de exemplu, ca să-l descopere, pentru a-l pedepsi, pe acel care a stârpit o scârbă de soiul lui Cirin. De asta râd, domnule Farmacist, fiindcă Cirin îşi merita soarta şi fiindcă cel care l-a strivit, slavă Domnului, n-a fost descoperit. (*Îşi bea paharul*.)

FARMACISTUL: N-are importanţă, cineva va plăti. Pentru salvarea prestigiului justiţiei. De rândul acesta voi fi eu. Povestea pe care am înşirat-o poate să emoţioneze pe mulţi poliţişti, dar n-am cu ce-o dovedi. Singurul care putea să spună adevărul era Cirin. Asta-i tot.

(*El se întoarce cu spatele la Farmacist şi umple paharele. Farmacistul pare că a luat o hotărâre. Scoate dintr-un buzunar un revolver enorm, militar, şi-l îndreaptă spre El*.)

FARMACISTUL: Şi-acum, ar trebui să vă faceţi datoria. Vă înţeleg obligaţia şi nu vă port ranchiună. De oprit însă, trebuie să vă opresc.

(*El se întoarce; ţine, la fel ca la venirea Farmacistului în foişor, cele două pahare în mină. Spontan, faţa i se luminează. S-a înveselit, evident, îl amuză întâmplarea. Râde*.)

EL: Domnule Farmacist, mă surprindeţi! Obişnuit, treaba asta, dumneavoastră, farmaciştii, o faceţi cu un hap. E mai puţin zgomotos. Băgaţi-l la loc în buzunar. În timp de pace, nu face doi bani. Pocneşte aşa de tare încât ar scula toţi vecinii. Altă dată, folosiţi un browning cu surdină. Au apărut de curând, la preţuri convenabile, de-a dreptul populare.

FARMACISTUL (*lasă ţeava pistolului în jos*): Ce fel de nervi ai dumneata?!

EL: Bine alcoolizaţi. Beţi un pahar, să vă liniştească. Oricum, aţi trecut printr-un moment greu. (*Farmacistul bea paharul*.) Încă unul? (*Farmacistul întinde paharul, El îl umple, Farmacistul îl bea şi pe acesta. Şi El şi-a băut paharul*.) Şi-acum, să discutăm liniştiţi. Domnule Farmacist, observaţiile pe care vi le-am înşirat sunt ale mele. Nu oricine vede, nu oricine dispune de un al doilea văz. De moartea lui Cirin s-au mai interesat şi alţii.

FARMACISTUL: Chiar foarte mult!

EL: Şi totuşi n-au văzut. Şi cu cât trece timpul, se vede mai greu. Oamenii uită, pereţii sunt tencuiţi şi văruiţi din nou, cazul Cirin intră în coeficientul cazurilor nerezolvate din raportul înaintat trimestrial la minister şi... cam atât.

FARMACISTUL: Vrei să spui c-ai să taci?

EL: Exact. Şi e bine s-o faceţi şi dumneavoastră, regimul închisorilor nu e tocmai confortabil.

FARMACISTUL: Nu-i vorba de regimul închisorilor. Pentru mine, libertatea e Celia. (*Alt ton*.) Este ceva care nu merge! Îţi rişti cariera!

EL: Aa, cât despre cariera mea, să nu vorbim!

FARMACISTUL: Atunci, de ce-o faci? Ce vrei, în schimb? Iar un şantaj!

EL: A, nu, departe de mine metodele lui Cirin. Tac, fiindcă sunt convins că nu dumneavoastră l-aţi ucis pe Cirin. Şi chiar dacă l-aţi fi ucis, tot n-aş scoate o vorbă, detest delaţiunea!

FARMACISTUL (*tot neîncrezător*): Urmăreşti ceva şi nu-mi dau seama.

EL: Se pare că nu inspir deloc încredere, mă descurajaţi complet, domnule Farmacist.

FARMACISTUL: Deloc. Eşti prea de treabă!
EL (*râzând*): Şi asta, mai mult ca orice, te face suspect! (*Serios*.) Aş vrea totuşi să vă fac să aveţi încredere în mine.
FARMACISTUL: Nu-ţi pierde timpul. Nu cred nimic din ce-mi spui. Şi nu m-aştept la nimic bun. Ascultă, domnule, ţi-o spun fără înconjur, de asta am urcat: ca să-mi apăr casa, sunt dispus la orice, absolut la orice. (*Deschide uşa, să iasă*.)
EL (*o clipă surprins, îşi revine*): Alo! (*Farmacistul se întoarce. El, degajat, îi arată revolverul lăsat pe masă*.) Luaţi-vă şi unităţile de artilerie!

(*Ironia îl irită pe Farmacist. Se întoarce şi îşi ia revolverul. Se uită la El crispat, cu ură, dar nu mai spune nimic. Iese din foişor şi coboară scara, în trombă. Mai are revolverul în mână. Belous, care a ieşit din camera ei şi tocmai urca scara, se opreşte, se lipeşte de balustradă, îi face loc să treacă. Farmacistul trece pe lângă ea fără s-o vadă*.)

BELOUS: Bună seara, domnule Farmacist.
FARMACISTUL (*abia la uşa sa, când e gata să intre, îşi dă seama; se întoarce şi salută, făcându-i semn cu mâna în care are revolverul*): Noapte bună, domnişoară, noapte buna! (*Intră în apartamentul său, păstrându-şi aerul absent*.)
BELOUS (*neliniştită, urcă în fugă scara, dă buzna în foişor, cu sufletul la gură*): Ce s-a întâmplat aici?
EL (*calm, îşi smulge de la buze paharul pe care îl bea*): De când a fost omorât Cirin, nimic important.
BELOUS: L-am văzut pe Farmacist coborând scara. Avea un revolver în mână...
EL: Pândeşti cine-mi intră în casă, nu-i frumos!
BELOUS: Poate din grijă.
EL: Domnişoară Belous, minţi. Pur şi simplu, nu cred. Niciodată n-am reuşit să determin o femeie să-mi poarte de grijă. Mi-ar fi plăcut!
BELOUS: A stat destul de mult la tine.
EL: Farmacistul? Probabil, îi sunt simpatic. De când am intrat în casă, am simţit că omul ăsta mă iubeşte.
BELOUS: De asta îţi face vizite, înarmat cu un pistol!
EL (*grav*): Ascultă, Belous, Cirin ăla a reuşit să vă transforme pe toţi din casă în detectivi. Farmacistul nu avea nici o intenţie să mă împuşte; degeaba îl bănuieşti. Cu pistolul ăla a făcut războiul. Mi-a înşirat nişte poveşti sentimentale. L-am ascultat, din politeţe. Asta în privinţa Farmacistului. În privinţa asasinării lui Cirin, lasă afacerea pe mâna poliţiei, e resortul ei. În definitiv, trebuie respectată diviziunea socială a muncii. Altfel, ai să ajungi să mă suspectezi chiar pe mine.
BELOUS (*emoţionată*): Noi doi putem să ne ştergem de pe lista

suspecţilor. Nu? Atunci doar nu locuiam nici tu, nici eu, aici. O ştii prea bine.

EL: Nu cred că asta are importanţă; eu unul, pentru mine nu garantez. (*Sesizează schimbarea lui Belous*.) Ţi-e rău? Ce ai?

BELOUS: Râzi, râzi, şi iar râzi. De toate, de toţi, inclusiv de tine. Râzi cât vrei, dar ai grijă de tine.

EL (*grav: vorbele ei, se pare, l-au impresionat*): Belous, spune-mi de-asta ai venit după mine?

BELOUS (*zâmbeşte ironic*): Totuşi, sunt soţia ta, trebuie în orice situaţie să fiu alături de tine. Asta-i esenţa şi dificultatea căsătoriei, nu? Ai prevăzut totul, în afară de un amănunt: că eu am să-mi iau în serios rolul de soţie, în definitiv, ştim atât de puţin unul despre altul... Ne-am cunoscut, jumătate de an mi-ai spus zi de zi că mă iubeşti, ne-am căsătorit şi, după două zile, ai dispărut fără să-mi spui o vorbă.

EL: Obicei de burlac.

BELOUS: În urmă, te-a căutat politia.

EL: Poliţia?

BELOUS: Mi-au cerut informaţii, şi de-abia atunci mi-am dat scama că nu ştiu mai nimic despre tine.

EL: Şi bănuieşti că eu l-am ucis pe Cirin?

BELOUS: Nu, dar îmi dau scama că există şi această posibilitate. (*Sinceră*.) Ar fi groaznic.

EL: O situaţie dificilă. Îmi eşti soţie, ai mai veni alături de mine? Este de esenţa căsătoriei.

BELOUS: Nu ştiu, mă tem că nu.

EL: Mda, nu-i plăcut să ştii că mâinile care te mângâie au ucis.

BELOUS (*s-a apropiat de uşă*): Încă nu cunosc adevărul despre tine, dar prefer să fii poliţist decât... (*Iese. El o urmează, restul convorbirii va avea loc pe scară*.)

EL: Fără să vrei, cu vorbele astea, m-ai făcut să sufăr.

BELOUS: De ce?

!EL: Toată tinereţea mea, am dorit să ajung un mare detectiv. Un creier perfect, pus în slujba dreptăţii, adevărului şi aşa mai departe. Un ideal spectaculos.
BELOUS: Şi?
EL: N-am reuşit. Raportat la idealurile mele, sunt un ratat complet. Probabil, mă doare lucrul ăsta şi mă oboseşte. Caut colţuri liniştite. Vrei să ne aşezăm? Îmi place scara asta. N-are nici o legătură, dar mă face să mă simt ca într-un vechi pavilion englezesc de vânătoare, în care lordul se retrage cu prea frumoasa lui Lady Belous.
BELOUS (râde): Imaginaţia ta! Cu fleacuri de-astea m-ai dat gata... (*Alt ton*.) La neşansă ne potrivim. Şi eu, raportat la idealurile mele, am ratat.
EL (râde): Caraghioşi mai suntem, Belous, suntem căsătoriţi şi habar n-avem nimic unul de celălalt! Unde voiai să ajungi şi n-ai ajuns?
BELOUS: Voiam să fiu actriţă. Ideal tot spectaculos.
EL: Îmda. Şi ţi-a lipsit un mic amănunt: o scenă.
BELOUS: Nu, am avut o scenă, şi-o sală plină de oameni, şi un rol principal — Julieta. (*Recită*.) „Vai, singura-mi iubire. A izbucnit din singura mea ură! Căci sunt osândită să iubesc. Pe omul ce-s datoare să-l urăsc.”
EL (*şi-a umplut paharul şi n-a fost tocmai atent*): Ce-ai spus?
BELOUS: „Un vers ce mi l-a spus un dansator.”
EL: Cu siguranţă, a fost un mare succes.
BELOUS: Deloc. Singurul meu spectacol. A doua zi m-a chemat directorul şi mi-a spus, de la obraz, că n-am ce căuta pe scenă. Atât!
EL: Ca o soţie bună ce-mi eşti, crezi că mi-ai spus tot?
BELOUS (*spontană*): Nu, ar fi de prisos. Tot nu ai avea încredere în mine. (*Alt ton*.) Cu tine cum a fost?
EL: Aaa, cu mine? Eu visam să ajung un angakoks.
BELOUS (*silabiseşte*): An-ga-koks! Ce meserie mai e şi asta?
EL: Angakokşii sunt zei ai eschimoşilor. Au puteri multiple: alungă bolile, schimbă vremea, în special însă, datorită unui al doilea văz, pot vedea lucrurile ascunse. Chiar şi crimele. Într-un cuvânt, în lumea zeilor eschimoşilor, sunt un fel de detectivi. Într-o noapte, Orngua, ursul alb, a furat luna şi a mâncat-o. Banchiza s-a scufundat în beznă şi toată lumea a început să caute luna şi pe ucigaşul ei. Săniile trase de câini alergau peste tot. Degeaba. Criminalul era de negăsit. Situaţia era de-a dreptul încurcată. Atunci a intervenit un angakoks. El a văzut ce nu văzuse nimeni: urme de lumină, picături pe ghearele ursului. A înţeles că era vorba de sângele lunii. Restul a decurs normal: l-a arestat pe urs, care a fost trimis în faţa unui tribunal şi a restituit luna oamenilor. (*Alt ton: iese din atmosferă*.) Târziu este, poveşti s-au spus, să mergem la culcare!
BELOUS (*cu regret*): Să mergem! (Se ridică amândoi în picioare, Belous

coboară o treaptă.)
EL: Tot separat, domnişoară Belous?
BELOUS (*coborând în continuare*): Tot, domnule!
EL: Păcat, domnişoară Belous! (*Oftează şi începe să urce treptele. A ajuns sus, în faţa uşii lui*.) Noapte bună, domnişoară Belous! Şi pe mâine!
BELOUS (*a ajuns jos, în faţa uşii ei*): Noapte bună, domnule! Şi pe mâine! (*Izbucnesc amândoi în râs şi intră fiecare în camera lui*.)

(*Acţiunea continuă in foişor. El intenţionează să aprindă lumina, se apropie de şaltăr, dar, de-afară, pătrund razele lunii şi El renunţă; pe întuneric, îşi începe tipicul: îşi scoate haina, o aşază pe spătarul scaunului, îşi umple un pahar, îl bea, îşi mai umple unul, îşi aprinde o ţigară şi, lângă fereastră, rezemat de peretele unde au fost găsite petele de sânge, priveşte noaptea, sorbind când o gură din paharul luat de pe masă, când un fum din ţigară. De afară se aude ţipătul cucuvelei. El pare satisfăcut. Deodată, ascunde ţigara şi se retrage din dreptul ferestrei. Totuşi, un timp se mai uită afară, urmăreşte ceva. Apoi, se depărtează de fereastră, îşi pune haina şi se lipeşte de peretele uşii, în spatele ei, lângă şaltăr. În acelaşi moment, uşa principală, de jos, de la intrarea în casă, se deschide şi apare un bărbat cu gulerul ridicat, cu o pălărie cu borurile în jos, şi care, după ce aruncă o privire în jur, foarte atent să nu facă vreun zgomot, dar fără să aprindă lumina, cu o siguranţă uimitoare, urcă scara spre foişor. Jos, doar pentru o fracţiune de secundă, Belous întredeschide uşa ei, se uită după necunoscut şi, la fel de uşor, închide uşa. Necunoscutul n-a observat nimic. Intră în foişor. Nu aprinde lumina, dar, tot cu siguranţă, se îndreaptă spre dulap şi trage un anumit sertar. Caută ceva: după suspinul de uşurare, pare că a găsit. El aprinde lumina. Necunoscutul se întoarce ca ars*.)

EL (*zâmbitor*): Bine-aţi venit, eram convins că o să vă întoarceţi după antinevralgicele dumneavoastră. Înseamnă totuşi că aveţi dureri de cap. (*Nu se ştie când, nu se ştie cum, necunoscutul a reuşit să aibă în mină un revolver. El pare dezamăgit, ton de reproş*.) Şi dumneata! Parcă e o manie, toţi care intră în foişor şi dau cu ochii de mine, scot câte un pistol. (*Aspru*.) Lasă prostiile, doar n-o să-ncepem să ne ciopârţim. Mai bine, să discutăm serios. (*Îi arată un scaun. El se aşază, necunoscutul însă continuă să rămână în picioare. El propune*.) Despre antinevralgice, de exemplu.
HOŢUL DE ANTINEVRALGICE (*se trânteşte în scaunul rămas liber*): Cine eşti?
EL: Un om, pe care, ieri, l-a durut capul. Umblasem mult prin ploaie. Nu găseam adăpost. Am ajuns aici, complet ud. În sfârşit, mă durea

groaznic capul. Am căutat în dulapul acela şi am găsit nişte antinevralgice. Am înghiţit vreo două şi m-am culcat. Aşa rezolv eu problemele grele.

HOŢUL (*zâmbet ironic, ştie el ce va urma*): Şi-ai avut un coşmar.

EL: Exact. L-am visat pe fostul chiriaş al foişorului, unul Cirin.

HOŢUL (*tresare, dar îşi revine imediat*): Care ţi-a cerut socoteală de ce-i mănânci antinevralgicele.

EL: Nu, de antinevralgice n-a spus nimic. Şi-n general, n-a spus nimic. Aş putea înflori povestea, să susţin, de exemplu, că m-a avertizat să mă păzesc de hoţii de antinevralgice, dar omul ăsta nu mi-a spus nimic. Stătea rezemat de peretele de lângă fereastră, acolo, cu un cuţit bine înfipt în beregată, se uita la mine şi lăsa să i se scurgă sângele în şuvoaie din despicătura din beregată şi din urechi. Stropise cu el pereţii, ajunsese şi pe jos şi nici nu se sinchisea.

HOŢUL: Şi tu?

EL: Parcă mă învârteam în jurul lui şi-i tot spuneam: „Domnule Cirin, te invit să păstrezi curăţenia, nu mă sili să te amendez!”

HOŢUL (*râde*); Asta a fost coşmar pentru Cirin, nu pentru tine. Şi, mai departe?

EL: Azi, Farmacistul de jos mi-a povestit cum era să fie şantajat de cineva. În sfârşit, tu îţi rişti libertatea, poate chiar viaţa, pentru câteva pastile antinevralgice. Mi-a trebuit cam mult să pricep că e vorba de caşete cu heroină. Mă ramolesc (*apăsat*), dragă Cirin!

HOŢUL (*tresare, dă paharul de brandy peste cap; ameninţător*): Nu te contrazic deloc. Astea-s stupefiante, eu sunt Cirin, dar tu?

EL: Un om plictisit, care se distrează, căutând să stabilească cum l-ai determinat pe Carlos să intre în beciul acela plin cu gunoaie. L-am cunoscut destul de bine. Cu toată originea lui sudică, adoră igiena. O împingea până la pedanterie. Ai realizat o performantă. (*Brusc, apucă mâna dreaptă a lui Cirin, răsucind-o*.) Chiar dacă are surdină, lasă-l! (*Hoţul scapă revolverul din mână; revolverul cade jos. El îi lasă mâna liberă şi Hoţul şi-o freacă cu o grimasă de durere*.) Trebuie să pricepi că noi doi avem creiere prea bune ca să nu ne înţelegem!

HOŢUL: De ce crezi că ai putea avea mai multă putere de convingere decât Carlos? (*Ricanează, satisfăcut de gluma lui*.) Doar ai observat, el n-a prea avut succes.

EL: Nu te subapreciez şi nici nu mă consider mai teribil decât Carlos. Am totuşi un avantaj: spre deosebire de Carlos, faţă de tine nu am nici o obligaţie profesională.

HOŢUL: Susţii că nu te-au trimis special pentru mine?!

EL: Absolut. În ţara asta m-a interesat o fată, pentru ea am venit.

HOŢUL: Nu cred o vorbă din tot ce-mi spui, dar să admitem că ar fi aşa, ai dat de mine din întâmplare.

EL (*protest*): Care a fost ajutată şi de puţină logică. Pasiunea mea este

raţionamentul. Fără silogisme, aş fi pierdut, blazat, m-aş sinucide. Degeaba mă priveşti neîncrezător, n-ai comis o crimă perfectă. Te-ai purtat corect, inteligent, însă nu perfect. De exemplu, n-am înţeles de ce un om care-l ucide pe altul, şi are apoi nervi suficient de rezistenţi să spele podelele de sânge, să văruiască pereţii, să-i lege rănile, să-i transporte cadavrul într-un beci, de ce se opreşte aici şi nu-l îngroapă? I s-au terminat nervii? Nu-i verosimil. Face impresia, pur şi simplu, că a vrut să fie descoperit cadavrul. Asta-i prima întrebare.

HOŢUL: Cu cât îmi dovedeşti că eşti mai inteligent, cu atât îmi dovedeşti că eşti mai periculos. Şi pe Carlos l-am ucis, fiindcă devenise periculos, nu din amuzament. De altfel, nu-i deloc amuzant să...

EL: Sunt de aceeaşi părere. Mai bine, să ne distrăm cu logica. Mi-am mai pus şi alte întrebări. De ce Cirin, care arunca cu bani în stânga şi-n dreapta, devine deodată meschin, zgârcit, şi se apucă să-şi văruiască singur camera? Asta-i a doua întrebare. A treia: de ce Cirin a fost asasinat doar cu o singură lovitură de cuţit şi cum a fost posibil să fie dată lovitura cu atâta precizie, într-un nod vital şi care nu i-a îngăduit să mai scoată nici un strigăt? Hotărât, nu poate fi vorba de munca unui amator. Asta-i a treia întrebare. A patra: de ce Cirin a coborât în porcăria aceea de beci, îmbrăcat cu ce avea el mai ţipător, mai strident — puloverul roşu-aprins, care călca pe nervii tuturor oamenilor? Nu cumva, în creierul lui mort, s-a născut teama că, după ce faţa îi va putrezi, nimeni n-o să mai ştie cine-i, şi de aceea a socotit că e bine, înainte de a coborî în beci, să-şi îmbrace ceva după care să fie recunoscut? Asta e a patra întrebare. De ce Cirin...

HOŢUL: Destul, m-ai convins! Ai un creier magnific. Recunosc, datorită lui şi numai lui, m-ai descoperit. Întâmplarea n-are nici un rol.

EL: Ba da, trebuie să fiu onest. (*Toarnă*.) Bea, te rog! Mâncare n-am. Doar nişte pâine. Mâine, dacă vrei să mai treci pe aici, te pot primi altfel. I-am dat o listă de cumpărături doamnei Maria. (*Beau amândoi paharele umplute de El*.) Cu vreo jumătate de an înainte, nu eram aici, dar trebuia să vin aici. Făcusem brusc o pasiune pentru o fată. M-am hotărât să mă căsătoresc cu ea. Mi s-a propus să mai rezolv, aici, o problemă. Un agent secret, venit în ţara asta cu mult înaintea mea, cu toate că avusese multe secrete, aşa deodată, nu mai voia să lucreze. Trebuia să mă întâlnesc cu el şi să-l lămuresc să-şi continue munca. Dacă s-ar fi încăpăţânat şi m-ar fi refuzat, pentru că ştia prea multe lucruri, trebuia să-l pun în imposibilitate de a le comunica. În tinereţe, am lucrat un timp la un circ, arunc extrem de bine un cuţit, şi sarcina n-ar fi fost prea grea. Am însă principii. M-am hotărât să-mi câştig pâinea oricum, dar fără a folosi violenţa.

HOŢUL (*ironic*): Toţi, sau aproape toţi, ne amăgim că o să ne facem meseria fără să ucidem. Până într-o zi, când trebuie să ne salvăm pielea, şi atunci, adio principii!

EL: Eu mi-am respectat principiile, am refuzat să-l lămuresc pe agentul acela să-şi reia lucrul. Şi ei au acceptat. Au trimis pe altcineva, pe Carlos. Eu am venit doar pentru însurătoare.

HOŢUL: Au acceptat, pentru că ai capul bun pentru operaţii mai fine.

EL: Nu ştiu, poate. Oricum, m-au lăsat liber să-mi dezvolt pasiunea pentru fata aceea şi nu mi-au cerut nimic altceva.

HOŢUL: Totuşi ai venit aici, după mine.

EL: Nu, logica s-a terminat. A început întâmplarea. M-am certat cu fata şi a trebuit să-mi caut o gazdă. Am nimerit tocmai în foişor. Fără să vreau, am intrat în toată povestea de care m-am ferit. Şi, tot fără să vreau, eu, scoarţa mea, independent, neautorizată de mine, s-a apucat să rezolve silogisme. Din plictiseală. Aşa am aflat că i-ai făcut lui Carlos serviciul pe care trebuia să ţi-l facă el ţie. Se întâmplă între colegi! De fapt, mie îmi place povestea de-abia de acum înainte. Felul în care ai rezolvat problema. Ai făcut totul să fii luat tu drept Carlos. Numai aşa puteai să scapi de toate obligaţiile: obligaţia de a-ţi petrece câţiva ani într-o închisoare pentru asasinarea lui Carlos, dar mai ales obligaţia de a-ţi continua munca de spionaj. Morţii nu mai au obligaţii, nici penale, nici contractuale. Nici măcar impozite nu plătesc. În zilele noastre, e foarte convenabil să trăieşti ca un mort. Asta-i descoperirea ta, ideea ta, şi de aceea te admir. (*Ridică paharul — omagiu*.) Eşti cel mai inteligent creier pe care l-am întâlnit! (*Îşi bea paharul*.)

HOŢUL: Ai găsit răspuns la toate.

EL: Nu! Există ceva, un singur lucru pe care nu-l pot justifica, nu-l pot înţelege. De ce toate astea, de ce să-l ucizi pe Carlos fizic şi pe tine civil, de ce să dai cadavrul lui drept al tău: într-un cuvânt, de ce nu vrei să lucrezi mai departe? Meseria ta nu-i deloc banală, dimpotrivă, e variată, interesantă, asigură mari avantaje materiale. Îţi poţi permite orice lux, orice chef. Pur şi simplu, nu te înţeleg. (*Idee*.) Poate, heroina...?!

HOŢUL: Nu. Ea e, pe undeva, la urmă. Completează cadrul, prăbuşirea. Ajută nervii să mai reziste până se apropie de moarte şi restul. Îmi face serviciul pe care ţi-l fac ţie, dacă nu mă înşel, bidoanele astea.

EL; Atunci, dragostea pentru prea frumoasa soţie a unui farmacist?

HOŢUL (*râde*): Eram sigur. Sunt lucruri pe care, chiar tu, cu inteligenţa ta formidabilă, nu le poţi înţelege. Nu, nu Celia e cauza. Cântecul ei şi gelozia Farmacistului. Tentaţia de a trăi, ca Farmacistul, banal, într-o casă liniştită, cu o nevastă care cântă excepţional şi face copii, normal. Tentaţia de a-ţi câştiga existenţa oricum, numai omorând oameni nu. Tentaţia de a trăi prietenos.

EL: Exagerezi! Cu putină dibăcie, îmi închipui, se poate „exercita” şi profesia asta, fără să dai în cap cuiva.
HOŢUL: Şi eu mi-am închipuit la fel: nu e vorba decât de un şir de aventuri frumoase, în care nu-i necesar nimic altceva decât să fii mai inteligent, mai abil decât celălalt. Degeaba îţi vorbesc, nu poţi înţelege. Am discuta altfel dacă ai avea şi tu un Carlos. (*Ironic*.) Sau poate un Cirin. Apropo, ţi-ai dat scama, nu? (*Aspru, decis, ameninţător*.) Din foişor, viu, nu poate ieşi decât unul din noi.
EL: Prefer să fiu eu acela, dar să ne gândim, poate putem totuşi să ieşim amândoi.
HOŢUL: Ţi-am spus că meseria mea e mizerabilă. Îmi eşti foarte simpatic, nu mi-ai făcut nimic rău, totuşi trebuie să te ucid. Sau măcar să încerc. Altfel, degeaba l-am ucis pe Carlos. E destul să afle ei că sunt în viaţă. Şi mă vor găsi oriunde. Apoi mă ucid. Ucid carnea asta speriată, care se chema Cirin. De aceea, unul din noi trebuie să termine cu celălalt. (*Se apleacă şi ridică revolverul de jos*.)
EL (*plictisit*): Ţi-a intrat ţie în cap că existenţele noastre sunt incompatibile simultan pe aceeaşi planetă, şi pace! Şi de ce cu pistolul? Cuţitul nu mai este bun? Sau, nu trebuie să mai fie nimic din stilul lui Cirin?!
HOŢUL: Da, unicul meu interes este să fiu mort (*râzând*)... pentru toţi ceilalţi.
EL: Şi unicul meu interes este să fiu viu. Ascultă-mă, mai bine renunţă. S-ar putea să fiu mai puţin docil decât Carlos. Şi-apoi, cu o împuşcătură în foişor, ţi-ai aduce foarte multă lume pe cap.

(*Hoţul cumpăneşte puţin, apoi dă drumul revolverului într-un buzunar. Cu cealaltă mână strânge antinevralgicele de pe masă şi le viră în alt buzunar*.)

EL: Ce-ar fi să abandonezi cura de antinevralgice?
HOŢUL: Nu.
EL: Prea târziu?
HOŢUL: Poate n-ar fi prea târziu. Dar nu mai am pe nimeni. Când rămâi complet singur, nervii cedează mai repede. Vrei să mă conduci până jos, la uşă? (*El ezită*.) Ar fi stupid să mă vadă cineva din cei de jos. Îmi pun pălăria în cap, îmi ridic gulerul şi, dacă iese cineva, îi vorbeşti tu, spui că ţi-a venit un prieten. Sau ţi-e frică să mă însoţeşti?
EL: Ar fi bine. Mi-e teamă c-am să mor fără să înţeleg ce-i frica. (*Toarnă, îndeamnă, ciocneşte*.) Ultimul pahar! (*Ciocnesc, beau*.) Logic judecând, pentru tine sunt trei posibilităţi.
HOŢUL: Două: să te ucid, sau să mă ucizi.
EL: Sau să ai încredere. Ştii de ce accept să cobor cu tine?

HOŢUL: Fiindcă eşti un tip încrezut.
EL (*îl bate pe umăr, îndreptându-se spre uşă*): Nu, mi-am pus în gând să te lămuresc că în mine se poate avea încredere.
HOŢUL (*râde, ridică din umeri*): Copilării! (*Îşi ridică gulerul raglanului, îşi înfundă pălăria pe cap.)*

(*Ies din foişor. Coboară scara, evitând zgomotele. Au ajuns lângă uşa principală, a ieşit doar Hoţul, alias Cirin, când, uşa Profesorului se deschide şi acesta — în pijama — iese, aprinde lumina şi întreabă*.)

PROFESORUL: Cine-i?
EL: Eu, domnule Profesor. E o noapte frumoasă şi vreau să mă plimb puţin. Am lucrat toată ziua.
PROFESORUL: Bine, dragă, bine! (*El iese, închide uşa. Fulgeră. Se aude bubuitul îndepărtat al tunetului*.)
PROFESORUL: Ce mai noapte frumoasă! O să-l prindă ploaia.

(*Ridică din umeri, stinge lumina şi se întoarce în camera lui. Aproape imediat se deschide uşa camerei lui Belous. Ea vrea să iasă, dar, concomitent, se deschide uşa apartamentului Farmacistului, care priveşte în jur şi, silindu-se să nu facă zgomot, se îndreaptă spre uşa principală. Are revolverul într-o mină. Iese. Belous l-a văzul, s-a retras, acum însă se repede în hol, la telefon. Formează un număr*.)

BELOUS: Belous. A ieşit chiar acum. Însoţit. Nu, nu-l cunosc. Oricum, grăbiţi-vă! Pe el, nu! Numai pe străin şi numai după ce se despart. (*Nervoasă*.) Ştiu ce spun. (*Cu o uşoară tristele în voce*.) E un om foarte periculos. Alo! Şi nu-l uitaţi pe Farmacist! Bine, mâine. (*Pune receptorul în furcă*.) Numai să nu fie prea târziu!

(*În aceeaşi clipă, de-afară se aude o împuşcătură. Belous tresare. Se îndreaptă spre uşa principală. Fulgeră, tună. Uşa principală este izbită dinafară şi, înăuntru, năvăleşte Farmacistul. Are o figură răvăşită, înspăimântată. O vede pe Belous, pare mai speriat, ascunde la spate, copilăreşte, mâna cu revolverul. Spune un „noapte bună, domnişoară Belous!” şi se năpusteşte în camera lui. Afară fulgeră şi tună din nou. Celia îşi îndreaptă privirea spre uşa lăsată deschisă. În cadrul ei, a apărut El. E palid. O priveşte pe Belous, lung, puţin surprins. Apoi se reazemă de un uşor, zâmbeşte şi întreabă*.)

EL: Mă aşteptai?
BELOUS (*emoţionată*): Da.
EL: În pragul casei, ca o nevastă îngrijorată. Îmi placi.
BELOUS: Ce s-a întâmplat?

El: Nimic senzaţional, am ieşit să mă plimb.
BELOUS: Am auzit o împuşcătură.
EL (*nu acordă importanţă*): A, da, era să uit, un necunoscut a tras spre mine, cu un revolver, şi după aceea a luat-o la fugă. Probabil, m-a confundat. Era întuneric. Oricui i se poate întâmpla să greşească.
BELOUS (*speriată*): Te-a rănit?
EL: Nu. Ori era emoţionat, ori n-avea antrenament.
BELOUS (*răsuflă uşurată*): Mi-a fost frică!
EL (*râde*): De ce?!
BELOUS: E normal. Ţie, nu?
EL: Nu ştiu de ce, nu mi-a fost niciodată frică. De nimeni şi de nimic. Trebuie să fie o senzaţie interesantă. (*Alt ton*.) Domnişoară Belous, nu-i frumos să pierzi nopţile pălăvrăgind cu bărbaţi suspecţi. Fugi şi te culcă! Noapte bună! (*Aşteaptă să se îndepărteze ea, apoi închide uşa, se îndreaptă şi el spre scară*.)
BELOUS: Vezi? Să aprind lumina.
EL: Nu, nu-i nevoie, m-am obişnuit.

(Urcă scara. Înainte de a intra în foişor, se întoarce şi-i mai urează o dată, făcându-i şi un semn din mână: noapte bună.)

BELOUS (*acelaşi gest*): Noapte bună! (*Deschide uşa, totuşi nu intră*.)

(*În foişor, El închide uşa în urma lui, răsuflă adânc şi deodată se prăbuşeşte. Belous se repede pe scări, intră în foişor. Îl cuprinde în braţe*.)

BELOUS: Te rog... te rog...!
EL (*îşi revine, ridică capul*): Spune-mi, Belous, mi se pare sau a început să plouă?
BELOUS: Nu, plouă cu adevărat.
EL: Lasă-mă, du-te şi vezi! Deschide fereastra, spune-mi cu siguranţă.
BELOUS (*îi aşază capul jos cu grijă, se ridică şi deschide fereastra. Se aude răpăitul puternic al ploii*): Auzi, dragule, plouă. Plouă dezlănţuit!
EL (*înaltă capul, zâmbeşte*): Foarte bine, foarte bine, o să fie o recoltă bogată! (*Este epuizat, cade, capul i se loveşte de scândura podelei*.)

Cortina

ACTUL AL TREILEA

În foişor. El stă culcat în pat şi fumează. Priveşte, fără să vadă, spre uşa. Belous iese din camera ei, urcă scara şi intră în foişor.

BELOUS: Am venit.

EL: Cu adevărat, domnişoară Belous? (*Belous, îngrijorată, face un pas spre El*.) Nu, stai acolo. Sunt perfect normal. Nu sunt omul care să facă febră dintr-o zgârietură. Îţi vorbesc şi totuşi nu-s convins dacă ai venit cu adevărat, sau nu. Ţi-am spus să nu te-apropii! (*Trăgând un fum din ţigară, apoi, privind fix spre ea*.) Mai rămâi acolo. Îţi spun eu când să te apropii. S-ar putea totuşi să fi venit. Nu pot fi sigur. De aceea, pot vorbi. Orice i înseamnă că-mi spun totul doar mie. Dacă totuşi ai venit, poţi trage cu urechea, nu mă supăr. (*Mai trage un fum din ţigară, dându-i drumul încet, creând iar o perdea de fum între el şi Belous*.) Eşti frumoasă, Belous ! Aş vrea să fiu farmacist undeva şi să câştig atât cât să plătesc Profesorului chiria pentru foişor, până la sfârşit. Să te aduc şi pe tine în foişor, tot până la sfârşit. Să cânţi cum cântă Celia şi eu să ascult cum o ascultă Farmacistul. Niciodată nu mi-au mai trecut prin cap prostii din astea. Dacă totuşi ai să vii cândva cu adevărat, să-mi dai mâna! Să ştiu cu siguranţă că este o realitate. (*Repetă jocul cu fumul de ţigară. Belous, cu o mână întinsă, înaintează spre el. El o priveşte cum se apropie, cu un aer din ce în ce mai nesigur. După ezitări, se hotărăşte să întindă şi el mâna. Mâinile li se întâlnesc. Un moment, rămân aşa, apoi, brusc, el o trage spre pieptul lui, o ţine strâns. După o tăcere, hohoteşte în râs*.) Ştii, domnişoară Belous, în sfârşit mi-e frică! (*Grav, dar animat*.) Mă gândeam foarte serios că am să mor fără să tremur şi eu, cât de cât, de frică. Am scăpat de-o grijă. (*Alt ton*.) Ai înţeles ceva din tot ce ţi-am spus? A fost un soi de aiureală. Mai bănuieşti că am febră?

BELOUS: În definitiv, de ce nu credeai că am venit?

EL: Da, asta-i o chestiune suspectă! (*Alt ton*.) Aşa se nasc legendele, domnişoară Belous. Stăteam culcat şi fumam. Bineînţeles, mă gândeam la tine. Priveam spre uşă. Şi ai intrat. Fumul de la ţigara mea se aşezase între noi stratificat, în şuviţe care ondulau. De aceea, mi-ai părut o zeiţă din abur albastru-cenuşiu tremurător, sau, dacă vrei, una acvatică, striată de valuri.

BELOUS (*râde, apoi*): Acum, serios: te mai supără umărul?

EL: Aşa şi aşa! Oricum, mă face să trăiesc intens viaţa.
BELOUS: Spune-mi, aseară, chiar nu ţi-ai dat seama cine a tras în tine?
EL: Nu. Am fost preocupat s-o şterg cât mai repede în casă şi n-am văzut decât o umbră la fel de grăbită ca mine. (*Se aude vocea Celiei — cântă. Belous vrea să mai spună ceva, dar El o opreşte*.)
EL: Sst! Cântă Celia! (*O trage lângă el*.) Să stăm cuminţi! Poate învăţăm ceva. Tu să cânţi, eu să ascult. (*Se aud bătăi în uşa principală. Vocea Celiei continuă să se audă. Maria iese din camera ei, traversează, fără grabă, holul, deschide*.)
AGENTUL II: Bună seara.
MARIA: Bună seara. Pe cine...
AGENTUL I (*îl dă deoparte pe Agentul II şi păşeşte înăuntru. În tot ce face are multă agresivitate. Maria face un pas înapoi. Agentul I, aspru, direct*): Unde locuieşte Farmacistul?
AGENTUL II (*cu intenţia s-o liniştească*): Suntem de la poliţie.
MARIA (*departe de a se linişti*): Vai, iar poliţia!
AGENTUL II: Nu vă îngrijoraţi, nu-i nimic grav.
AGENTUL I: Lasă bocetele, arată-ne drumul!

(*Ultimele replici cei doi le-au rostit concomitent. Înainte de a lua Maria vreo atitudine, intră Profesorul*.)

PROFESORUL: Ce se petrece aici? Ce doriţi, domnilor?
MARIA: De la poliţie, domnule Profesor. Pentru domnul Farmacist.
PROFESORUL: Pentru domnul Farmacist?!
AGENTUL II (*în timp ce Agentul I se frământă pe loc*): Sunteţi proprietarul casei? (*Profesorul încuviinţează*.)
AGENTUL I: Pierdem vremea. Unde stă Farmacistul?
PROFESORUL (*cu o nuanţă de exasperare*): Iar anchete? Aici, domnule. Îl chem! (*Bate în uşa Farmacistului. Farmacistul apare în uşă. Celia cântă mai departe*.) Domnule Farmacist, vă caută dumnealor. (*Şoptit, avertizează*.) Sunt de la politie!
FARMACISTUL: Pe mine! (*Iese, închizând uşa în urma lui. Se adresează celor doi*.) Pentru ce, domnilor?
AGENTUL II: Acum, aici, nu vă putem da explicaţii.
AGENTUL I (*aspru*): Avem mandat de arestare.
FARMACISTUL: Mandat de arestare?
AGENTUL II: Domnule Farmacist, înţelegeţi situaţia, s-ar putea să nu fie nimic grav. Noi am primit doar ordin să vă conducem.
FARMACISTUL: Da, da, înţeleg. Desigur, n-are ce să fie grav. Vă însoţesc; bineînţeles, vă însoţesc. Doar să-i spun Celiei, soţia mea. (*Apasă pe clanţa uşii. Agentul I face un pas spre el. Farmacistul îşi dă seama, se opreşte, întreabă*.) Dacă trebuie să mă însoţiţi, vă rog! (*Agentul I vrea să facă un pas spre Farmacist, îl opreşte însă replica*

Agentului II.)
AGENTUL II: Nu, vă aşteptăm aici.

(*Farmacistul intră în apartamentul său şi aproape imediat cântecul Celiei se curmă*.)

(*În foişor*)

EL: S-a sfârşit.
BELOUS: Păcat!

(*În hol*)

FARMACISTUL (*intră însoţit de Celia. care plânge, ţinându-l îmbrăţişat*): Linişteşte-te, Celia, fii înţelegătoare! Lucrurile au să se lămurească. (*Celia îi potriveşte fularul la gât. El continuă să o încurajeze, dar o nuanţă de teamă i se strecoară în glas*.) Nu-i posibil să nu se lămurească! (*Se adresează celor doi agenţi*.) Domnilor ...

(*În foişor*)

EL: Plânge cineva! (*Se ridică, se îndreaptă spre uşă. În trecere, îşi ia haina de pe scaun. Ies amândoi din foişor. El, înainte. Farmacistul se îndreaptă spre uşa principală, dar îl vede pe El; se întoarce, se repede, trece printre cei doi agenţi, se opreşte la piciorul scării, se adresează Lui, gâfâie*.)
FARMACISTUL: Trebuia să-mi închipui că eşti un mare ticălos! (*Se întoarce, agenţilor*.) Pe el să-l arestaţi, nu pe mine! (*El nu-şi iese din calmul obişnuit. Doar îşi îmbracă haina, parcă i s-ar fi făcut deodată frig. Belous îl urmăreşte, mai mult chiar, îi pândeşte toate gesturile*.) El l-a ucis pe Cirin, nu eu. (*Stupefacţie generală. Belous se reazemă de balustrada scării. Farmacistul priveşte în jur, apoi continuă*.)
FARMACISTUL: L-am văzut cu ochii mei. Aseară, în stradă, l-a ucis în faţa casei, l-a aruncat un cuţit în gât. Ca fulgerul. N-a apucat bietul de el nici să ţipe. Abia a horcăit. Domnul ăsta îşi cunoaşte meseria, ucide cu îndemânare. Şi nimeni nu-i spune nimic. E lăsat să trăiască în linişte. Iar oamenii paşnici sunt arestaţi.

(*Farmacistul priveşte în jur. Nimeni însă nu pare hotărât să ia vreo atitudine. Chiar agenţii par dezorientaţi. Toate privirile sunt îndreptate spre El. Iar El pare teribil de plictisit. Se adresează agenţilor*.)

EL: Domnilor, cu unul sunt la dispoziţia dumneavoastră. Acum, sau când veţi crede de cuviinţă. Cu toate că, pentru mine, lucrurile nu-s chiar atât de inexplicabile, pe cât par. O arestare — oricum —

constituie un şoc. Un şoc nervos. Eu am toată înţelegerea pentru domnul Farmacist. Pentru situaţia neplăcută în care se află. Dar a susţine că am omorât aseară un om deja mort de câteva luni mi se pare întrucâtva exagerat. Oricum, repet, dacă socotiţi necesar, vă pot însoţi.

FARMACISTUL: Nu-i adevărat, Cirin trăia, până aseară mai trăia! Credeţi-mă!

(*Se lasă o tăcere completă. Surprinzător, agenţii par cei mai dezorientaţi. Se întreabă unul pe celălalt, din priviri. Situaţia pare fără ieşire, când, intervine Belous*.)

BELOUS: Domnilor, e neplăcut pentru o femeie să recunoască un asemenea lucru. Trebuie totuşi să vă spun: ieri, toată scara, toată noaptea, am stat împreună cu domnul. N-a ieşit un moment din foişor. Pot repeta asta în faţa oricărui judecător. Cred că o arestare în plus nu-şi are rostul. De altfel, după cum v-a spus, domnul vă stă oricând la dispoziţie. (*Agenţii par neînchipuit de uşuraţi*.)

FARMACISTUL (*ţipă*): Şi ea minte! vrea să-şi salveze amantul. (*Agenţii nu-s deloc dispuşi să-l mai asculte*.)

AGENTUL I: Destul, să mergem!

FARMACISTUL: Şi el?! Cu el ce faceţi?

AGENTUL II: Vom face cercetări. Până atunci însă, înţelegeţi situaţia. Nu ne siliţi să...

FARMACISTUL (*Lui; ţipă*): O canalie, asta eşti! (*Încovoiat, se îndreaptă spre ieşire. Liniştit, dar cu intensitate*.) Să mă aştepţi, Celia!

(*Iese urmat de cei doi agenţi. Celia vrea să se repeadă după el, dar o reţine Maria. Celia plânge. Maria o conduce spre uşa apartamentului ei*.)

MARIA (protector): Liniştiţi-vă, doamna Celia. N-ajută la nimic, liniştiţi-vă! (*Au ieşit amândouă. El, parcă aşteptând să se limpezească totul, prin eliminare, se întoarce spre Profesor*.)

PROFESORUL: Doamne dumnezeule, în casa mea, tocmai în casa mea!

EL: Nu vă amărâţi degeaba, domnule Profesor. La urma urmei, orice casă este o lume în mic. Şi nu-mi pot închipui o lume de oameni — cât de mică ar fi ea — să fie liniştită. Dintre toţi, eu ar trebui să-mi fac nervi. Până azi m-aţi bănuit poliţist. Din seara asta, mă bănuiţi asasin. Mâine, fie că-mi convine sau nu, o să mă bănuiţi victimă, cadavru. Logic, astea trei sunt singurele posibilităţi. Să văd ce-o să-mi mai puneţi în sarcină după aceea.

PROFESORUL: Eu nu-s vinovat, cu nimic nu-s vinovat. Am ridicat casa asta să am linişte. (*Se îndreaptă spre camera lui, obosit, cu umerii*

lăsaţi.) Sunt bătrân, am nevoie de odihnă. (*A intrat în camera lui*.)
EL: Idioată situaţie! Şi dumneavoastră, domnişoară Belous, ce credeţi, sunt poliţist sau ucigaş?
BELOUS (*ridică din umeri*): Ar fi timpul să ştiu. Îmi eşti soţ de-o săptămână.
EL (*sincer surprins*): A, da, uitasem. (*Brusc*.) E timpul să mergem la culcare! (*Se îndreaptă spre scări*.)
BELOUS: Să mergem! (*El a şi urcat trei sferturi din scară. Belous îl întreabă, de jos, de la piciorul scării, unde a rămas*.)
BELOUS: Tot separat, domnul meu?
EL (*se opreşte, se întoarce, ezită puţin, apoi, categoric*): Tot, doamna mea.

(*A dispărut în foişor. Belous priveşte în urma lui, apoi intră în camera ei. În foişor, El deschide fereastra. Priveşte afară, în beznă. Plouă dezlănţuit. Bineînţeles, fulgere, tunete, vântul care şuieră sinistru. În general, atmosfera din actul I. El închide fereastra, totul se linişteşte. Îşi ia valiza, o pune pe masă, îşi pune volumele-bidoane înăuntru, o închide, o lasă pe masă. Îşi aruncă pe el raglanul, luat din cuier. Pătureşte pijamaua lui Cirin, strânge patul, pune paharele în jur, pare mulţumit. Vrea să-şi îmbrace raglanul, dar îşi aminteşte ceva. Zâmbeşte larg. Scoate din dulap o bucată de pâine, taie o felie, restul îl pune la loc. Fărâmiţează felia, deschide fereastra, înşiră firimiturile pe pervaz. Pentru pasărea aceea de noapte. Se uită după ea prin întuneric, n-o găseşte. Ridică din umeri — şi-a făcut datoria —, închide fereastra. Îşi îmbracă raglanul, şi-l încheie, îşi ridică gulerul, ia valiza, mai priveşte o dată în jur, luându-şi rămas-bun, se îndreaptă decis spre uşă. Înainte de a o deschide, ezită. Are un moment de slăbiciune. Se lasă într-un genunchi, pune valiza jos, o deschide, scoate un volum-bidon. Îl desface, bea câteva guri direct din bidon, apoi strânge totul. Se ridică, iese cu hotărâre, dar foarte precaut. Coboară scara, pe lângă perete; scârţâie mai puţin. În dreptul uşii lui Belous are o ezitare, se opreşte, întoarce capul, zâmbeşte. Cu greu, îşi continuă drumul. La uşa de la intrare, ia cheia din cui, deschide. Vede sârma cu care a deschis poarta când a venit. Zâmbeşte, o ridică. Apasă clanţa. În aceeaşi fracţiune de secundă, Belous apare în cadrul uşii ei*.)

BELOUS (*ţipă înăbuşit*): Nu ieşi!
EL (*se întoarce, faţa îi este înăsprită, ameninţătoare: o priveşte însă pe Belous şi totul se topeşte într-un zâmbet*): Trebuia să-mi închipui că n-am să scap aşa uşor de tine! (*Belous, gravă, tace*.) Nu-s chiar atât de ticălos, mi-a trecut prin minte să te iau. N-a mai fost loc în valiză. E plină toată cu amorul meu dintâi. (*Îşi zgâlţâie valiza, se aud bidonaşele zăngănind*.) Istoria civilizaţiei! (*Belous, gravă, tristă chiar,*

tace.) Să nu plângi, Belous! (*De-afară, răzbate zgomotul înteţit al unei rafale de ploaie*.) O face cerul, din belşug, şi pentru tine... şi pentru alţii. Lacrimile oamenilor îşi lasă sarea pe pământ şi se evaporează spre cer. Aşa se formează norii de ploaie. Şi, dracu s-o ia, de-o bucată de vreme, nu ne putem plânge de secetă!

BELOUS: Termină cu fleacurile! Doar nu crezi că-s o gâsculiţă, care se apucă de bocit fiindcă a părăsit-o bărbatul

.EL: Cu atât mai bine, am o adevărată slăbiciune pentru finalurile cerebrale. La revedere, Belous! Ar fi fost păcat, o fată ca tine să fi rămas alături de... (*S-a întors, a pus iar mâna pe clanţă*.)
BELOUS (*dură*): Ţi-am spus să nu ieşi!
EL: Nu se poate, Belous. Trebuie s-o şterg imediat, cât nu se luminează de ziuă. Trebuie să te dezamăgesc. Să ştii că ai intrat într-o poveste de dragoste cu un bun-de-nimic, un pungaş de duzina. N-am cu ce plăti chiria, Profesorului şi... nu, nu mai încape nici o îndoială, trebuie s-o şterg. (*Din nou, mâna pe clanţă*.)
BELOUS: Doamne, proastă trebuie să-ţi mai fi părut dacă îmi înşiri toate astea! De fapt, fără să ştii, mi-ai făcut un compliment. (*Sec*.) Sub raport profesional! (*Începe să urce scările*.)
EL (*a tresărit*): Va să zică, aşa!
BELOUS: Da, te invit la o discuţie colegială.

(*Belous continuă să urce scara. El priveşte o clipă în urma ei, apoi scoate cheia din broască, o pune la loc în cui, se joacă puţin cu sârma cu care a deschis poarta, apoi o aruncă jos şi o urmează pe Belous. Au intrat în foişor*.)

BELOUS: Ascultă!
EL: O clipă! (*Deschide uşile dulapului, scoate două pahare, deschide valiza, scoale un volum-bidon, umple cele două pahare*.) Ţi-am turnat şi ţie! (*Îşi bea paharul*.) Din partea mea, poţi începe.
BELOUS: Acum o săptămână, fiica unui fizician bătrân, morocănos, dar foarte capabil, s-a căsătorit.
EL: Nimic surprinzător, se spune că este o fată frumoasă.
BELOUS: Mulţumesc. Se mai spune că bătrânul fizician ar fi făcut o descoperire foarte importantă.
EL: Posibil. Prefer femeile frumoase. Fizicienii bătrâni şi descoperirile importante mă lasă rece.
BELOUS: Ginerele bătrânului avea alte gusturi. Imediat după nuntă, a şters-o cu tot manuscrisul de 432 de pagini, în care socrul lui îşi consemnase descoperirea, lăsând singură o mireasă „frumoasă”.
EL: Povestea ta devine interesantă. Şi, mai departe?
BELOUS: S-a dat alarma generală. Agenţii contraspionajului au împânzit ţara. Un singur lucru era cert: ginerele, împreună cu volumaşul socrului, încă nu trecuse graniţa.
EL: Până la urmă, ai să mă faci să cred că ginerele ăsta era un spion.
BELOUS: Toată lumea e de părerea asta. Mai rămâne s-o recunoască el. Măcar faţă de nevastă-sa!
EL: Eu, în locul lui, m-aş lăsa păgubaş. Aş da manuscrisul bătrânului şi mi-aş vedea de alte treburi. E plictisitor şi incomod să ai în cârcă tot contraspionajul unui stat.
BELOUS: Ginerele, se pare, e de altă părere. De altfel, a reuşit să

dispară. I s-a pierdut urma tocmai în orăşelul ăsta.
EL: Începe să-mi devină simpatic ginerele fizicianului.
BELOUS: Nu-i un oarecare. În meseria lui e unul din cei mai bine pregătiţi oameni ai epocii noastre.
EL: Se exagerează! Pari bine informată...
BELOUS: La centru, toţi au început să fiarbă. Ginerele acesta, care-şi părăsise mireasa, era prea insolent şi începea să le calce pe nervi.
EL: Firesc, e imoral să-ţi laşi nevasta fecioară şi să dispari.
BELOUS: Mirele era de negăsit. Încordarea creştea. Şi, deodată, unei fetişcane i-a trecut ceva prin cap. Un tip obraznic de felul ginerelui, chiar când este urmărit şi trebuie să se ascundă, rămâne tot obraznic. Asta înseamnă că se va ascunde într-un loc unde nici un om obişnuit n-ar face-o, în locul cel mai vizibil, mai discutat, mai public. În păcătosul ăsta de orăşel, un singur loc atrage privirile tuturor.
EL: Foişorul Profesorului.
BELOUS: Exact. Am venit cu trei zile înaintea ta. Te aştept de trei zile.
EL (*o priveşte cu admiraţie, în tăcere, apoi*): Belous, am mai observat lucrul ăsta la tine: nu eşti proastă deloc! (*Ca pentru el*.) Aşa se şi explică c-ai ajuns să lucrezi în branşa noastră.
BELOUS: Nu. Totul mi se trage de la rolul Julietei. Ţi-am mai spus, am început ca actriţă. Am jucat prea bine rolul acela. Am fost remarcată, mi s-a spus că am prea mult talent pentru teatru şi am fost avansată direct în sală. între oameni. De-abia atunci am realizat că talentul în actorie înseamnă capacitatea de a te preface. Înainte de a veni tu, rolul unei fete de savant mi s-a părut mult mai simplu decât cel al Julietei. (El izbucneşte în râs. Belous, surprinsă.) Ce-i?
EL: O idee caraghioasă. De fapt, tu, pentru mine, eşti o femeie fatală. (*Hohoteşte în râs. Brusc, şi-l curmă. Întreabă, răstit, dur*.) Şi-acum, ce mai aştepţi? Cheamă-ţi oamenii! (*Belous îl priveşte neclintită*.) Ce mai trebuie să afli, dacă încă nu mă predai? (*Idee*.) Aaa, unde-i volumul socrului meu!
BELOUS (*ridică din umeri*): În bidonaşul al patrulea din „Istoria civilizaţiei”. N-ai turnat niciodată brandy din el.
EL (*uimit, admirativ*): Ce s-ar face serviciul nostru de informaţii fără nevastă-mea! (*Revine la tonul aspru, iritat*.) Atunci, de ce nu termini? Ce mai vrei, de ce nu mă predai?! Îmi închipui că sunt câţiva băieţi prin împrejurimi.
BELOUS: Bineînţeles.
EL: Atunci?!
BELOUS: Planul tău pentru sustragerea lucrării bătrânului ar fi putut fi perfect. N-ai prevăzut o singură posibilitate: că nevastă-ta s-ar putea îndrăgosti de tine.
EL (*scuză*): Nu se prea obişnuieşte. Şi acum?
BELOUS: Vreau un sfârşit fericit.

EL (*ironic*): Aaa, un sfârşit fericit.

BELOUS: Lucrurile s-au limpezit. Poliţia l-a arestat pe ...

EL (*dur*): Las-o baltă, Belous! Ştii mai bine decât mine că, în câteva zile, îi vor da drumul. Farmacistul ăsta gelos, care ne-a stricat liniştea la toţi, e complet nevinovat. Nu erai prea sigură ce s-a petrecut între noi. De aceea, ai organizat arestarea lui. Agenţii ăştia ai tăi ar fi făcut o treabă foarte bună — din punctul lor de vedere — dacă mă arestau. Am avut noroc de tine. De dragul logicii, spune-mi, de ce i-ai oprit? Astă-noapte n-ai dormit cu mine şi nici nu ştii ce s-a întâmplat acolo, unde spunea Farmacistul, în faţa porţii.

BELOUS: N-are importanţă, am încredere în tine. Se ştie că eşti capabil de orice, dar de ucis n-ai ucis niciodată. Trebuie să am încredere în soţul meu.

EL (izbucneşte în râs, apoi, violent): N-ai deloc încredere. Cum n-am nici eu în tine. Cum nimeni n-are încredere în nimeni. Totul se bazează pe o construcţie logică. Cadavrul lui Cirin a fost găsit într-un beci pe când eu nu eram aici. Pe atunci, erai fiică de savant şi eu îţi făceam curte. Aseară, cineva a tras în mine, dar eu nu i-am făcut nimic. Dacă-l omoram pe acel cineva, cum susţine Farmacistul, trebuia să i se găsească trupul. Eu m-am întors imediat în casă, tu m-ai întâmpinat în prag, deci nu l-am transportat eu. Pe de altă parte, cadavrele n-au suficientă mobilitate să se ascundă singure. Deci, nici aseară eu n-am logică, nu pe încredere. (*Face o pauză*.) Şi-acum, domnişoară Belous, fii rezistentă, nu-ţi pierde culoarea sănătoasă a feţei şi nu izbucni în plâns! Te avertizez, vei suferi o decepţie! Regret sincer, însă (*scurtă ezitare*)... eu l-am ucis pe Cirin. Întotdeauna am sperat să pot evita treaba asta, uciderea altora. Până aseară, reuşisem. Mă mângâi cu trei idei: am făcut-o ca să mă apăr, nu l-am făcut să sufere — am fost foarte îndemânatic, şi a fost prima şi ultima oară când am ucis un om. Dacă nu mă lua prin surprindere cu focul acela de revolver, n-aş fi ripostat. A fost ceva mai mult reflex. În sfârşit, în faţa judecătorilor, pot face o pledoarie bună pe tema legitimei apărări. În tinereţe, am urmat câteva cursuri la Facultatea de drept.

BELOUS: Şi ce l-a făcut să tragă în tine?

EL: Refrenul cunoscut (*silabiseşte*): ne-în-cre-de-rea! El l-a ucis pe cel din beci, unul Carlos. Ca să se salveze, a făcut totul să se creadă că în beci e trupul lui, propriul trup al lui Cirin şi nu al lui Carlos, al adevăratului proprietar. Întâmplător, eu descopăr toată istoria. Promit să tac, dar Cirin nu mă crede. Nu existau decât două posibilităţi: să aibă încredere, sau să mă ucidă. Cuţitul meu a fost mai nervos decât pulberea lui. Şi Cirin a murit cu adevărat.

BELOUS (*cu speranţă*): Totuşi... trupul...

EL: Nu i-a fost găsit. Tot din vina mea. După împuşcătură, de la cele două capete ale străzii au început să alerge spre mine doi, probabil

băieţii ăştia care l-au arestat pe farmacist. N-aveam altceva ce face. Am ridicat grilajul canalului lângă care căzuse Cirin şi l-am împins uşor. A lunecat destul de repede. Totuşi, am mai apucat să-i văd figura. Părea destul de contrariat şi nemulţumit. Eu unul i-am dat dreptate. (*Alt ton*.) E vorba de puţin noroc, a căzut lângă un canal. (*Ironic, tragic*.) Eu sunt foarte norocos! Acum mă crezi?

BELOUS: Eşti un mare mincinos! (*Se înverşunează să mai aibă speranţă*.) N-au fost găsite nici urme de sânge.

EL: Cu toate că o tăietură la gât secţionează jugulara şi produce o scurgere grozavă. În tinereţe, am studiat puţină anatomie. Băieţii alergau prea repede. Nu mai era timp de şters pământul. (*Îşi umple paharul, îl bea.*) M-am rugat cerului să trimită o ploaie, şi-a trimis-o. (*Face o pauză*.) De-abia de acum înainte, când ştii totul, putem să ne gândim, domnişoară Belous, ce vom face noi. Dacă mai ai curaj! (*Se întoarce la timp ca s-o prindă pe Belous cu un braţ. Aplecat de-asupra ei, îi şopteşte*.) Ţi-am spus doar, domnişoară Belous, să nu-ţi schimbi culoarea sănătoasă a feţei! (*În timp ce a vorbit, cu mâna liberă a umplut un pahar şi i l-a dus la buze. Belous îşi revine, deschide ochii. Spontan se smuceşte din strânsoarea lui, face un pas înapoi. El a rămas un timp cu braţele întinse după ea. Privirea lui Belous coboară pe mâinile lui. Le apropie de ochi, le priveşte cu multă curiozitate, de parcă, până acum, habar n-avea de ele*.) Trebuia să-mi închipui, trebuie să fie tare neplăcut pentru o femeie să fie mângâiată de nişte mâini care au omorât. Cu toate că mâinile sunt universale, fac de toate: mângâie, ucid, iar mângâie... Nu-i aşa că-i imposibil pentru o femeie să primească în pat un bărbat care a ucis? mai ales când a folosit un cuţit?

BELOUS (*ţipă*): Taci! (*Continuă liniştit, aparent şi-a regăsit calmul*.) Nu eşti tu vinovat. Nici cei care-s trimişi în război nu-s vinovaţi.

EL: Eroii!

BELOUS: Eroii. Am să-mi închipui că sunt femeia unui erou.

EL: Cum este Celia pentru Farmacist. (*Se întoarce spre ea*.) Ascultă, Belous, cu toate că ne-am îndrăgostit unul de altul, îţi propun să rămânem lucizi. Tu chiar crezi că suntem eroi?

BELOUS: Oricum, ce facem noi nu-i tocmai banal.

EL: Din nenorocire, nu orice ispravă extraordinară te face erou. Ba chiar, dimpotrivă. Te poate face să-ţi fie greaţă de tine.

BELOUS: Greaţă?!

EL: Complimentul nu-i tocmai elegant, dar e potrivit. În definitiv, domnişoară Belous, dumneavoastră ştiţi pentru ce muncesc creierii noştri, evoluaţii noştri creieri? Fii atentă la răspuns, mă interesează şi ca bărbat care vrea să-şi cunoască nevasta.

BELOUS: Un cercetător ştiinţific foarte capabil punea la punct o descoperire de o deosebită importanţă.

EL: Deci trebuia protejat de ticăloşii care, eventual, ar fi încercat să i-o

fure.
BELOUS: Omul era morocănos, fire independentă, şi nu accepta să i se plimbe vlăjgani prin gospodărie.
EL: Pe când o fostă actriţă, frumoasă, simpatică, e cu totul altceva. În plus, şi apărarea bătrânului devenea mai subtilă. Nu mai atrăgea atenţia asupra lucrărilor lui.
BELOUS: Exact. Şi-n condiţiile astea, de ce trebuia s-o dezguste pe fosta actriţă noua ei muncă?
EL: Belous, tu chiar nu ştii despre ce-i vorba în cele 432 de pagini ale lui socru-meu?
BELOUS: Concret, nu. Oricum, ceva foarte important. Pentru toţi, dar mai ales pentru el. Probabil, era rezultatul muncii lui de-o viaţă, altfel bietul bătrân nu făcea sincopa... (*Se opreşte brusc*.)
EL (*tresare*): Ce sincopă?
BELOUS (*ezită*): Evitam să-ţi spun. Când tu ai... plecat cu manuscrisul, bătrânul a avut un atac de inimă.
EL: Şi? *(Belous tace cu semnificaţie*.) Deci, iată-mă cu doi morţi. Fac progrese! Acum ai înţeles, domnişoară Belous, de ce m-am săturat să fiu erou? Pur şi simplu, nu vreau să mai tai beregata nimănui.

(*Se îndreaptă spre bidonaşele lui. Cu spatele la ea. îşi umple un pahar, îl bea pe nerăsuflate. Apoi, încă unul. Belous se apropie de el, se lipeşte de spatele lui, îi cuprinde umerii cu braţele, îşi apasă fruntea de ceafa lui. El tresare. Nu spun nimic. După un timp, ea îi şopteşte*.)

BELOUS: Vreau un sfârşit fericit!
EL (*blând, aproape duios*): Şi eu îl vreau, Belous. Dar pentru noi nu se poate. (*Izbucneşte tare, cu falsă veselie*.) Domnişoară Belous, trebuie să recunoşti că totuşi te-ai îndrăgostit ca o gâscă! (*Monolog mormăit*.) De fapt, nici eu nu m-am descurcat mai bine. Dar asta n-ar avea prea mare importanţă. Prost e altceva: final bun pentru noi nu poate exista. (*Zâmbind*.) Am studiat şi ipoteza asta!
BELOUS (*se desprinde de el, viguros*): Acum, tu nici nu mai poţi găsi unul vesel. Eşti epuizat. Te-ai fandosit până acum, ai făcut-o pe grozavul şi, în realitate, eşti un deznădăjduit. Voi, cât trăiţi, rămâneţi copii şi aveţi nevoie de o femeie care să vă poarte de grijă. Nici chiar tu nu erai făcut pentru meseria noastră.
EL (*murmur*): Nimeni nu-i făcut pentru meseria asta.
BELOUS: Tot timpul te-ai jucat. Nici la 30 de ani, băieţii nu se satură de jocul de-a aventura. Tu ştiai să conduci jocul foarte frumos. Cât eşti inconştient, copil, poţi să te joci frumos. Nici un om matur n-ar fi râs oricând şi de orice, ca tine.
EL: De ce copil? Poate, cinic!
BELOUS: Nu încerca iar să mă minţi, nu încerca iar să te minţi. Asta-i realitatea, te-ai purtat ca un copil teribil — la fel ca băieţandrii de 18

—20 de ani, care pleacă pe front bucuroşi de aventura lor. Apoi, a dispărut Cirin, a trebuit să-l ucizi, şi copilul s-a maturizat. Glumeşte, se joacă şi acum, fiindcă aşa-i obişnuit, dar e bătrân şi deznădăjduit.

EL: Domnişoară Belous, eşti deprimată în seara asta. Prefer să ies şi să dau de flăcăii ăia răi cu pistoale decât să-ţi mai ascult cântecele de îngropăciune. Şi-n definitiv, propune tu un final mai vesel.

BELOUS: Să găsim o modalitate să ieşim de aici, şi-apoi să fugim undeva împreună.

EL: Acum eşti tu o fetită care are nevoie de înţelepciunea unui bărbat. Fuga nu-i o soluţie. Nu fiindcă n-ar fi morală. În situaţia noastră, e ineficientă. Dacă mă ajuţi şi fugi cu mine, cât ai bate din palme, vin după noi şi-ţi fac ce i-am făcut eu lui Cirin. Dacă rămân eu aici cu tine, vin ai mei şi mă fac îngeraş. Trădarea nu se iartă, ar trebui s-o ştii. În profesia noastră, regulile sunt foarte categorice. Nu suntem primii care vor să se lase păgubaşi de aşa meserie şi să se reprofileze în oameni banali. Nu se poate. Viaţa noastră e ireversibilă. Frank şi-a părăsit ţara şi a fugit într-o metropolă cu peste două milioane de locuitori, locuia într-o stradă principală, mergea numai pe străzi principale, unde e lume multă, şi l-au înjunghiat tot pe o stradă principală, când era lume multă.

BELOUS: Locurile neaglomerate te ascund mai bine.

EL: Burun şi-a lăsat barbă şi mustăţi. A traversat lumea şi s-a înfundat în pădurile neaglomerate ale Braziliei. Acolo l-au mâncat termitele. Nu le-a putut opri, fiindcă nu se ştie cine îi legase foarte strâns mâinile şi picioarele. Un singur om ar fi putut să trişeze. Cel mai inteligent personaj dintre noi: Cirin. Şi totuşi, chiar şi în sistemul lui a existat o fisură.

BELOUS: Slăbiciunea pentru antinevralgice.

EL: Ştii şi povestea cu antinevralgicele

?BELOUS: Femeile-s curioase. În cele trei zile cât te-am aşteptat, i-am întors lui Cirin sertarele pe dos.

EL: Nu, nu slăbiciunea pentru antinevralgice. Neîncrederea. N-aveam nici cea mai mică intenţie să-i întrerup viaţa. Sunt incapabil să supăr, chiar cu nimic, pe un om inteligent. Însă nu m-a crezut.

BELOUS:Totuşi, trebuie să găsim o cale. Eşti mai inteligent decât Cirin, înseamnă că trebuie să găseşti o rezolvare mai perfectă decât a lui. Gândeşte-te! Dispui doar de unul din cele mai perfecţionate creiere contemporane.

EL: Domnişoară Belous, te iubesc, te-am luat de nevastă, dar asta nu înseamnă că-ţi îngădui să mă pui să muncesc.

BELOUS (*umple un pahar, i-l întinde*): Încearcă, ne trebuie o soluţie.

EL: Belous, n-are rost să mai frământ aluatul ăla gri, sfârşitul este unul singur. Şi-o ştim foarte bine amândoi. Nu putem ieşi de aici, n-are rost să ne amăgim. Dar fiindcă vrei să gândim, să gândim! (*Vioi; întotdeauna când emite ipoteze, e foarte vioi*.) Sunt două posibilităţi. Prima: să încercăm să rupem încercuirea şi s-o ştergem amândoi. Abstract, e frumos. Concret, e imposibil. Tu singură i-ai ales să sprijine poarta Profesorului pe cei mai buni băieţi ai voştri.

BELOUS: Nu de băieţi e vorba. Colonelul...

EL: Băieţii, Colonelul, în sfârşit, ei, ne prind şi, mai mult sau mai puţin eroic, ne căsăpesc pe-amândoi, cu sau fără proces. Soarta lui Frank, Burun, Carlos, Cirin... Dacă facem tărăboi şi trezim vecinii, vor trebui să facă întâi un proces. Dacă ne luăm după codul penal, faptele mele se cheamă spionaj şi omucidere. A ta, înaltă trădare. Iar soarta noastră: execuţie capitală. M-ai urmărit? Asta a fost prima posibilitate. Nu ştiu de ce, mie unuia îmi displace. A doua posibilitate. E mai interesantă. Te rog, fii atentă. Şi să nu mă întrerupi!

BELOUS (*nervoasă*): Spune odată!

EL (*tacticos*): Nimeni, în afară de noi doi nu ştie că... în sfârşit, că ne iubim. E o împrejurare care trebuie speculată.

BELOUS (*veselă*): Ţi-ai găsit gândirea ta de zile bune, îmi place!

EL: Ţi-am spus să nu mă întrerupi! Problema imediată este să ieşim din încercuirea asta creată de tine în jurul foişorului. Dacă împreună este imposibil, ne vom împărţi. Tu vei ieşi într-un fel, eu în altul.

BELOUS: Şi la o anumită dată, într-un anumit loc, ne întâlnim.

EL: Domnişoară Belous, eşti o nevastă periculoasă, îmi ghiceşti gândurile. (*Hohoteşte, cu vădită satisfacţie*.) Ei te-au considerat prea talentată pentru scenă şi te-au pus să te prefaci în viaţă. Dar, pentru ei, numai pentru ei. Bineînţeles, au prevăzut posibilitatea trădării, posibilitatea să lucrezi pentru mine, pentru statul meu. Dar n-au prevăzut posibilitatea să te prefaci împotriva lor, să joci împotriva lor, pentru noi doi. Şi, în privinţa mea, nici ai mei n-au fost mai breji.

Tot n-au întrezărit această posibilitate. Domnişoară Belous, îţi dai seama, am creat o a treia forţă. (*Practic*.) Lucrurile vor trebui să se desfăşoare aşa: cobori scara şi-i telefonezi colonelului tău. Să vină imediat. Îl aduci aici, sus, şi-i dai volumul IV din „Istoria civilizaţiei”. Pentru el e toată bătălia. Pentru treaba asta o să-ţi agaţe de reverul taiorului o decoraţie şi-ai să primeşti o primă zdravănă. Te retragi din afaceri. Ieşi în stradă, la magazine, îţi cumperi ciorapi, sutiene şi articole de cosmetică. Ţi-am mai spus să nu mă-ntrerupi! Îţi mai cumperi şi-o căsuţă — îţi las şi eu ceva bani — la periferie şi într-o grădiniţă sălbatică. Casa trebuie să aibă, numaidecât, şi un foişor. Ceva în genul ăsta. Căsuţele cu foişor sunt liniştite şi foarte odihnitoare.

BELOUS: Şi trebuie să mai aibă şi-o scară de lemn, veche, care să urce din hol în foişor. Scara trebuie să scârţâie sub paşi şi să ne facă să ne simţim ca într-un vechi pavilion englezesc de vânătoare.

EL: Nu-mi vorbi de vânătoare, când sunt vânat.

BELOUS: Şi tu? Cum ieşi din foişor?

EL: Nu-ţi face probleme. Am descoperit eu o cale spre libertate. Un drum pe unde se poate foarte bine ieşi de aici, fără să mă poată împiedica nimeni.

BELOUS: Îi cunosc pe toţi, băieţi buni, dar în limitele normalului. Mi-e frică de Colonel. Colonelul care conduce întreaga operaţie. E un creier. Un creier mare!

EL: Fii liniştită! Nu mă poate împiedica nimeni să evadez de aici. Nici Colonelul tău, nici vlăjganii lui, care-şi ascund pistoalele, să nu le ude ploaia. Soluţia mea e unică, formidabilă. Nu te mira, singură ai spus, sunt un creier ilustru al epocii.

BELOUS: Şi unde ne vom întâlni?

EL: Nu-ţi face griji. Belous, tu fă tot posibilul să faci faţă acum, restul rămâne în sarcina mea. Vin eu la tine. Vezi să n-ai trac. Joacă-ţi rolul impecabil. Nu trebuie să simtă nimeni...

BELOUS: Fii fără grijă, va fi ca atunci, la premieră.

EL: Exact, când erai Julieta. Atunci, putem începe. A, un amănunt. Există, alături de celelalte, şi posibilitatea decesului meu. Nu face zgomot! Bineînţeles, atunci, situaţia în care am să mă aflu n-o să-mi mai permită să vin la întâlnirea de pe scara pavilionului nostru englezesc de vânătoare. Dincolo, acolo unde va trebui să mă duc, după câte ştiu, nu-s deloc scări. Dacă dau de vreuna, te-aştept pe treptele ei. Oricât de mult, până ai să vii şi tu. Probabil, moartea n-ar fi atât de urâtă dacă nu ţi-ar fi dor de cei rămaşi în viaţă. Viaţa morţilor e teribil de grea din cauza dorului. Dacă nu vin la întâlnire, tu să nu abandonezi, să joci în continuare. Găseşte-ţi pe altcineva şi restabileşte forţa a treia. E prea simpatică forţa a treia, ca să nu reuşească. Asta-i tot planul. Ai vreo obiecţie?

BELOUS: Puţină teamă.
EL: Coeficientul de 0,5% este admis chiar pentru cei din branşa noastră.
BELOUS: Teamă să nu-mi cedeze nervii, să nu înnebunesc.
EL (*o clipă încremenit, apoi, iar El, degajat*): Ar fi o nebunie!
BELOUS: Fă tot posibilul să nu mă laşi singură.
EL: Promit. Chiar dacă se întâmplă să mă căsăpească băieţii Colonelului, după ce totul se termină, voi veni la tine. Ca fosta mea gazdă. Când se lasă seara, pe la şapte jumătate, opt. Am să-ţi cânt la vioară, un cântec pe care ai să-l auzi doar tu. (*Râzând*.) Mulţumită?
BELOUS: Ai putea fi mai grav, situaţia e destul de încurcată.
EL (*umple un pahar şi bea*): N-are importanţă: acum, începem noi. Treaba lor, să se descurce cum or şti.
BELOUS: Cu ce începem?
EL: Cu coborâtul scărilor, părăsim foişorul. (*Belous se îndreaptă spre uşă, urmată de El*.)
EL (*se opreşte*): Iar mi s-a desprins butonul!
BELOUS (*îşi continuă drumul, zâmbeşte amuzată*): Precis, tot de la manşeta dreaptă. Veşnicul tău necaz. (Deodată, figura i se crispează, se întoarce brusc. Prea târziu. Cu o îndemânare şi-o precizie uluitoare, din mâneca dreaptă a hainei, Lui i-a ţâşnit în palmă lama unui cuţit. La fel de fulgerător şi precis, El şi-o implântă în piept. Faţa i se strâmbă. Se prăbuşeşte peste masă, îndoit de mijloc, cu o mână ascunsă la piept, cu alta întinsă spre paharul său. Belous, cu mâinile lăsate pe lângă trup, priveşte încremenită, nu schiţează absolut nici un gest. Jos, se deschide uşa Profesorului şi cea a Măriei. Apar amândoi.)
MARIA: Aţi auzit şi dumneavoastră, domnule Profesor?
PROFESORUL: Am auzit.
MARIA: Doamne, ce s-o mai fi întâmplat! (*Privesc amândoi spre uşa foişorului*.)

(*Sus, Belous se animă. Se îndreaptă spre uşă, mai aruncă o privire spre El, stinge lumina şi iese. Coboară scările liniştit, uniform. Chipul îi este destins, dar plânge*.)

PROFESORUL: De ce plângi, domnişoară Belous? (*Belous nu răspunde, continuă să coboare scara*.) Domnişoară Belous, de ce plângi?

(*Belous parcă nu vede, nu aude. Îşi continuă drumul până la măsuţa cu telefonul, ridică receptorul, formează un număr, aşteaptă legătura. Plânge. I se vorbeşte. Răspunde cu o voce neaşteptat de dură, de aspră. De altfel, nici nu mai plânge*.)

BELOUS: Eu, domnule Colonel. Da, în sfârşit, s-a sfârşit. Nu, s-a sinucis. Puteţi ridica supravegherea. Aştept aici. (*Râde*.) Desigur, un succes. Mulţumesc! (*Închide telefonul, se întoarce liniştită spre Maria şi Profesor. Maria izbucneşte în plâns*.)

PROFESORUL (Măriei): Linişteşte-te! La ce-i bun plânsul?

BELOUS (*rosteşte vorbele simplu, ca într-o discuţie banală*): Ploaia nu era programată. Ursul alb a fost răpus. Luna trebuia să fie mare, plină, pe cer. Cu Orngua s-a întâmplat altceva decât în legendă. I-au devenit simpatici eschimoşii. Orngua — ursul alb — şi-a dat seama că este o mare ticăloşie să stingi lumina pe banchiză. Lui Orngua — ursul alb — i-a intrat în cap să se reabiliteze. Acum îmi dau seama, Orngua ăsta era un urs nebun! Sunt şi printre urşi nebuni, nu numai printre noi. M-aţi întrebat de ce am plâns, domnule Profesor? Am avut o supărare. N-am reuşit să interpretez satisfăcător rolul Julietei. N-am reuşit să mor la timpul potrivit. Directorul teatrului s-a supărat. Romeo a murit doar din cauza mea şi, închipuiţi-vă, eu n-am reuşit să-mi străpung beregata. Trebuia făcut ceva asemănător întâmplării lui Cirin. Directorul s-a supărat şi m-a scos din rol. Mi-a dat în schimb rolul Ducelui. Nu-i chiar de dispreţuit. (*Se urcă pe primele trepte ale scării, se întoarce cu faţa spre Maria, spre Profesor şi — rar — recită*.) „Ce ziceţi voi acum, duşmani de moarte? Vedeţi ce greu blestem pe ura voastră zace. Cum Dumnezeu va bate prin iubire!” (*Mai suie câteva trepte, se întoarce brusc şi continuă*.) „De judecată n-o să scape nimeni, va fi iertat sau pedepsit cu asprime, tot insul, după vina sa!” (*Imediat*). Domnule Profesor, nici rolul Ducelui n-o să-l pot face. Nu înţeleg de ce susţine el că-i tristă întâmplarea lui Romeo şi a Julietei sale. Sunt de altă părere. Dumneavoastră ce credeţi? Chiriaşul din foişor avea un obicei simpatic. Când îi reuşea ceva, fluiera o melodie veselă. Azi mi-au mers lucrurile din plin. (*Se aşază pe o treaptă a scării, începe să fluiere cântecul lui vesel. Se întrerupe. Murmură preocupată*.) S-ar putea, chiar, să fiu avansată! (*Continuă să fluiere. Maria nu-şi poate dezlipi privirea de ea; tot mai plânge*.) Nu mai plânge, Mario, mai degrabă fă rost de-o felie de pâine. S-o fărâmiţăm pe balustrada balconului! (*Continuă să fluiere*.)

PROFESORUL (*mai mult pentru el*): Ştiam că aşa va fi. Aseară, de la fereastră, am văzut şi am auzit iar pasărea aceea de noapte, pe care o hrănea el. Zbura în înaltul cerului şi striga cu glas tare: „Vai, vai, vai celor ce locuiesc pe pământ!”

(*Belous continuă să fluiere. Se aude, crescendo, urletul unei sirene. Aduce aminte de alarmele din 1941—1944. Pe acest fond sonor, Belous, care şi-a abandonat cântecul, se ridică în picioare şi vorbeşte. Din ce în ce mai puternic, ca să poată acoperi urletele sirenei*.)

BELOUS: Ştiu ce vă trece prin cap, domnule Profesor, dar vă înşelaţi. Sunt prea logică în ceea ce spun. Nebunia nu-i logică. Nebunia n-a venit. Încă n-a venit! (*Odată cu ultimul cuvânt rostit de Belous, orice zgomot încetează, uşa principală este deschisă şi apar: Agentul I, Colonelul, apoi Agentul II*.)

COLONELUL: Domnişoară?!

BELOUS (*sec*): E sus. Răsturnat peste masă. Prefer să nu urc.

(*Agentul I rânjeşte, cu intenţie de zâmbet*.)

COLONELUL: Înţeleg, nu-i necesar. (*Urcă scările, urmat de cei doi agenţi*.)

BELOUS (*de la piciorul scării, le strigă din urmă*): Şaltărul este lângă uşă, în stânga!

(*Profesorul urmăreşte întreaga scenă, cu o expresie de tristeţe. Maria plânge înăbuşit. Sus, Colonelul a intrat în foişor, pipăie după şaltăr, îl deschide. Izbucneşte lumina. Trupul Lui nu mai este. Pur şi simplu, a dispărut. Fereastra spre balcon e deschisă şi vântul o izbeşte ritmic de perete. De-afară răzbate zgomotul rafalelor puternice de ploaie. Colonelul se repede spre fereastră, un agent spre baie, celălalt spre bucătărie. Revin imediat. Din doi paşi, Colonelul a ieşit din foişor, se opreşte în capul scărilor*.)

COLONELUL (*ţipă*): Domnişoară!

(*Belous se întoarce. Se privesc ţintă în ochi, fără a-şi spune ceva. În spatele Colonelului, au apărut cei doi agenţi. Agentul I o priveşte înverşunat, ameninţător. Maria nu mai plânge, urmăreşte scena cu curiozitate. Belous se precipită pe scară, trece pe lângă cei trei, se opreşte în pragul foişorului. Privirea i se pironeşte de masa unde l-a lăsat răsturnat pe El. În sfârşit, înţelege. Hohoteşte într-un râs nefiresc. Faţa Colonelului exprimă încordare. Profesorul tresare. Mâna dreaptă a Agentului I a lunecat într-un buzunar şi a ieşit înarmată cu un revolver. Jos, Maria îşi duce un pumn la gură, şi şi-l muşcă. Colonelul pune mâna pe braţul Agentului I. Revolverul acestuia dispare în buzunar. Vântul izbeşte fereastra dinspre balcon mai tare şi o sparge. Belous îşi curmă râsul. Întoarce capul spre fereastră şi priveşte afară. Din uşă, Colonelul şi agenţii o urmăresc cu încordare. Belous se întoarce răsucit. Figura îi este crispată, încărcată de ură. Ţipă răguşit*.)

BELOUS: Porcul, m-a trişat!

(*Faţa Colonelului se destinde*.)

BELOUS (*tresare*): Volumul IV! Unde-i volumul IV? (*Se repede la valiza Lui, rămasă pe duşumea, deschisă. Scoate febril, pe rând, volumele de „Istoria civilizaţiei”, le urmăreşte numărul, le aruncă nemulţumită, în stânga, în dreapta*.)

COLONELUL (*s-a apropiat*): Volumul IV e pe masă, domnişoară.

BELOUS (*se ridică în picioare, satisfăcută*): Secătura, şi-a scăpat doar pielea.

COLONELUL: Mă tem că nici atât, domnişoară. Şi-n definitiv, de ce vă pasionează volumul IV din „Istoria civilizaţiei”?

(*Agentul II şi-a găsit o preocupare: adună volumele-bidoane aruncate de Belous şi le înşiră jos, pe podea*.)

BELOUS: Toate volumele astea sunt bidonaşe umplute cu brandy. Brandy bun. În afară de unul. Al patrulea. În el a fost înghesuită toată ştiinţa fizicianului tată-socru.

(*Colonelul pare sceptic. Ia un pahar răsturnat de pe masă, îl îndreaptă, desface căpăcelul volumului IV şi toarnă din el. Paharul se umple. Colonelul mai ia un pahar, îl umple şi pe acesta, Belous îl urmăreşte cu ochii măriţi. Primul agent râde satisfăcut. Colonelul gustă din băutura turnată în cel de al doilea pahar. Apoi, ridică volumul-bidon în dreptul urechii şi-l clatină*.)

COLONELUL: Ori geniul savantului nostru s-a alcoolizat complet, ori dumneavoastră v-aţi înşelat, domnişoară Belous!

AGENTUL II (*de jos, unde stă într-un genunchi, în faţa şirului de volume-bidon*): Nu găsesc volumul II. A dispărut volumul II!

BELOUS (*e palidă, sfârşită; murmură printre dinţi*): Ce creier, doamne, ce creier!

AGENTUL I (*cu satisfacţie*): Eu întotdeauna am spus, munca noastră nu-i pentru femei.

COLONELUL (*se întoarce spre el, aspru*): Fără prostii! Te invit să-ţi păstrezi cumpătul şi buna-cuviinţă! (*Lui Belous*.) Nu-ti face sânge rău, domnişoară Belous! Pentru o începătoare ca dumneata, ai făcut foarte mult. Sunt de părere că ai aptitudini deosebite pentru profesia noastră. Nu te descuraja. Nu uita că te-ai întâlnit cu unul din aşii tuturor serviciilor de informaţii. Până acum, ce-ai făcut e bine, chiar foarte bine. Restul îl facem noi. E imposibil să iasă din oraş. Am făcut ce n-am făcut niciodată. Am mobilizat armata. Oraşul e literalmente încercuit. Două cordoane de soldaţi, la 30 de metri unul de altul. Asta înseamnă 1200 de oameni, şi încă 50, care vor perchiziţiona fiecare casă. Să coborâm! (*Coboară urmat de cei doi agenţi; jos, în*

hol,se întoarce amabil spre Profesor, spre Maria.) Vă doresc noapte bună!
PROFESORUL: Mulţumim şi dumneavoastră! (*Colonelul iese urmat de cei doi agenţi. Un moment de linişte, apoi se deschide uşa apartamentului Farmacistului. E Celia*.)
CELIA [*candidă*): S-a petrecut ceva pe aici? Am auzit voci străine.
BELOUS: În general, mai nimic. Pentru dumneavoastră însă... Mâine vi se întoarce soţul.
CELIA (*neîncrezătoare*): De unde ştiţi? (*N-aşteaptă răspuns, întreabă pe ceilalţi*.) E adevărat, domnule Profesor? Aţi aflat ceva?
PROFESORUL: Da, doamnă Celia, domnişoara Belous v-a spus adevărul. Poliţia a aflat că nu domnul Farmacist... Acum îl caută pe... (*se opreşte, priveşte la Belous*) pe altul. (*Cu nelinişte*.) Domnişoară Belous, ce credeţi, au să-l prindă?
BELOUS (*s-a aşezat pe o treaptă a scării*): Dacă n-ar fi Colonelul...
PROFESORUL (*cu bune intenţii, schimbă vorba*): E târziu. Pe vremea asta ploioasă, nu merită să faci altceva decât să dormi.
CELIA: Degeaba, n-am să reuşesc.
PROFESORUL: Mâine, totul va fi sfârşit.
BELOUS: În sfârşit, o certitudine: mâine totul va fi sfârşit! (*Brusc*.) Noapte bună! (*Intră precipitat în camera ei*.)
CELIA: Noapte bună, domnule Profesor, noapte bună, doamnă Maria! O, de s-ar întoarce mâine!
PROFESORUL: Noapte bună, doamnă Celia, fiţi fără grijă; cu siguranţă, mâine domnul Farmacist va fi iar printre noi.
MARIA: Noapte bună, doamnă Celia. Şi nu vă mai frământaţi! Culcaţi-vă. Să vă găsească, mâine, tot frumoasă! (*Celia intră în apartamentul ei*.)
MARIA: Biata domnişoară Belous!
PROFESORUL: Totul pare de necrezut.

(*Se aude o bătaie în uşa principală*.)

PROFESORUL: Parcă a bătut cineva.
MARIA (*nu vrea să fie convinsă*): Parcă!

(*Bătăile se repetă*.)

PROFESORUL: Fără îndoială. Bate cineva, deschide, Mario!
MARIA: Pe ploaia asta! Cine să fie?
PROFESORUL (*reproş*): Ti-e frică, Mario? Lasă, deschid eu.

(*Istoria se repetă*.)

MARIA: Nu se poate, domnule Profesor! (*Se apropie de uşă, bombănind*.) Noaptea, pe vremea asta! (*Întinde mâna spre cheie, când, un fulger albeşte totul, imediat se rostogoleşte asurzitor tunetul, uşa se deschide şi apare El. Maria tresare, ţipă. El închide uşa. E ud, ca şi acum două nopţi, când a păşit prima dată în casa Profesorului*.)

EL: Bună scara, doamnă Maria! Bună scara, domnule Profesor! Iar am luat o bucată de sârmă din gardul vecinului. (*Aruncă, într-adevăr, o bucată de sârmă jos, lângă uşă*.) Dacă dumneavoastră, domnule Profesor, n-aţi fi ridicat zidul ăsta din jurul casei atât de înalt, poate încercam să-l sar. (*Vorbeşte, dar e preocupat să se scuture de apă*.) M-am întors, fiindcă aici e un loc liniştit. Am nevoie de puţină linişte. (*Tot vorbind, urcă treptele spre foişor*.) În restul oraşului, peste tot, oamenii hăituiesc pe cineva. Nu înţeleg cum nu se plictisesc. Pe ploaia asta, nici pe propriul meu ucigaş nu l-aş fugări. (*A dispărut în foişor. Profesorul şi Maria l-au urmărit stupefiaţi. Se întoarce imediat, cu un bidonaş şi două pahare. Coboară jumătate de scară, se aşază pe o treaptă. Îşi toarnă un pahar şi îl dă peste cap*.)

PROFESORUL: Bine faceţi, sunteţi atât de ud! Unde vi-e raglanul?

EL (*mai bea un pahar*): Mi-a venit deodată un chef să-l arunc în râu. Eram pe undeva, în deal, unde râul abia intră în oraş. Bănuiesc că raglanul meu a plutit de-a lungul întregului oraş, căci unii s-au apucat să sondeze apa cu nişte prăjini. Probabil, bănuiau că eram şi eu în raglan când l-am scăpat în apă. Personal, nu înţeleg ce-aş fi putut căuta în fundul râului pe o vreme atât de umedă. (*Mai bea un pahar. Îşi ascunde cu greu emoţia*.) Domnule profesor, vreţi să-mi spuneţi, domnişoara Belous s-a mutat cumva?

PROFESORUL: Nu, de ce?

EL (*destins*): Aşa gândeam şi eu. N-are rost să părăseşti o gazdă atât de bună. Doamnă Maria, poate îmi faceţi un serviciu...

MARIA: Vă rog!

EL: Spuneţi-i domnişoarei Belous, c-o aştept aici, pe scări.

MARIA: Da, da, îi spun. (*Intră în camera lui Belous*.)

PROFESORUL: Noapte bună. (*Intră în camera lui*.)

EL: Noapte bună!

MARIA (*iese pe uşa lui Belous şi intră direct pe a ei; în trecere, aruncă, conspirativ*): Vine chiar acum!

(*Năvăleşte Belous. Este vizibil emoţionată*.)

BELOUS: De ce te-ai întors, e o nebunie!

EL: (*calm, îi întinde unul din pahare, plin*): Deloc. Am studiat toate posibilităţile.

BELOUS: O, iar începe studiul posibilităţilor!

EL: Asta era unica soluţie. Adevărata soluţie. Niciodată n-o să le treacă prin cap că rămânem, cu tot, cu păcătoasa noastră de dragoste, aici, tocmai aici, în mijlocul lor. Şi apoi, am stat şi am chibzuit. Domnişoară Belous, mă conving din ce în ce mai mult, ai dreptate — dacă două capete inteligente ca ale noastre ajung să colaboreze, îi putem trişa pe toţi: şi pe-ai dumneavoastră şi pe-ai mei!

BELOUS: De ce a fost necesară înscenarea cu sinuciderea?

EL: Dacă-ţi spun, te jignesc profesional.

BELOUS (*exasperată*): Jigneşte-mă profesional, dar spune-mi!

EL: Bine. N-am avut încredere în posibilităţile tale de a te preface. Mi-era teamă să nu te demaşti. Am fi pierdut amândoi partida. Aşa, dacă mă prindeau, aş fi pierdut-o doar eu. Tu rămâneai în afara oricărei bănuieli.

BELOUS: N-ai avut încredere, dar nu în puterea mea de a minţi, de a mă preface, în „posibilităţile mele profesionale", ci n-ai avut încredere în mine. Cum n-a avut nici Cirin în tine. Ai vrut să mă verifici. Ceri altora să aibă încredere, dar îţi lipseşte ţie mai mult decât tuturor. Vrei să faci să dispară neîncrederea, dar nu începi cu tine.

EL: E un risc. Un risc mare. Poate costa viaţa!

BELOUS: Riscă! (*Acum, cu precizie, uşa principală se deschide neauzit şi intră Colonelul. Singur. Are un revolver pe care-l ţine îndreptat spre cei doi. Nici El, nici Belous n-au auzit nimic*.)

EL: Bine, domnişoară Belous, m-ai convins, risc. (*Se ridică în picioare, cu spatele la uşă. Belous se ridică şi ea. Abia acum, numai ea, îl vede pe Colonel. Nu spune nimic. El continuă glumeţ-solemn*.) Vă rog să-mi acordaţi mâna dumneavoastră! Vă rog, domnişoară Belous, să riscaţi să-mi acordaţi mâna dumneavoastră. De data aceasta, nu în calitate de fiică de savant.

BELOUS (*priveşte trist ţeava pistolului Colonelului, dar găseşte putere să-i răspundă la fel, solemn-glumeţ*): Domnule, risc să vă acord mâna mea! (*El râde, dar deodată îşi dă seama că se întâmplă ceva şi se întoarce. Colonelul le face semn cu ţeava revolverului să ridice mâinile în sus. Ei ascultă*.)

COLONELUL (*liniştit*): Soluţia aceasta n-aţi întrevăzut-o, nu-i aşa? Rău, rău! De asta o să se termine totul aici. Puţini reuşesc să ajungă la anii pensiei în meseria noastră. Şi când mă gândesc... Cândva eram să fac şi eu imbecilitatea voastră. Dar eu am avut şi am un creier prea bun, prea lucid. Inima nu-i folositoare. Nu întâmplător sunt colonel, am renunţat la funcţiile ei. (*Se limitează singur*.) Gata! Tu băiete, un pas înainte! (*El execută*.) Acum, vârâ-ţi mâna în buzunar! (*Aspru, ţipă*.) Stânga, nu dreapta! Bun, scoate ce ai acolo! Da, da, bidonul numărul doi. (*El scoate un volum-bidon*.) Fă-i vânt încoace! (*El aruncă volumul-bidon, pe care Colonelul îl prinde cu o*

îndemânare surprinzătoare. Vorbeşte, cântărind bidonul în mână.) După o echilibristică atât de abilă, ce sfârşit stupid!

EL (*revine la felul său degajat*): Domnule Colonel, protestez! Îmi luaţi libertatea, probabil şi viaţa, în sfârşit astea, treacă-meargă. Dar de ce şi băutura?! (*Colonelul are un început de zâmbet, dar brusc tresare, faţa i ie crispează. Nervos, desface cu dinţii capacul bidonului. Întoarce bidonul, din care — surpriză — începe să curgă băutură*.)

EL (*cu glas sfâşietor*): Domnule Colonel, e un brandy de prima calitate!

COLONELUL (*aruncă bidonul jos: este, evident, nervos, dar, tot evident, se stăpâneşte*): Îmi plac oamenii inteligenţi. Înfrângerea ta aproape mă doare. Îţi fac o propunere: lucrează pentru noi! Sunt suficient de influent ca să aranjez toate lucrurile. Bineînţeles, întâi scoţi la iveală manuscrisul.

EL (*tace, creează tensiune, pentru ca apoi singur s-o destrame, răspunzând pe tonul lui de om care pare că nu acordă importantă la nimic*): Sunteţi foarte amabil, domnule Colonel, mulţumesc, dar nu pot să vă accept propunerea.

COLONELUL: Credeam că nu eşti omul căruia trebuie să i se explice că, pe lumea asta, sunt suficiente mijloace — şi nu tocmai plăcute — pentru a-l determina pe un încăpăţânat să spună unde a ascuns un manuscris.

EL (*de data asta grav*): A, nu, când am refuzat, am ştiut precis ce urmează.

COLONELUL: Atunci?! Te sinucizi, omule!

EL: Fără convingere, domnule Colonel, de nevoie!

COLONELUL: Eşti orgolios şi bravezi, dar ai uitat-o pe domnişoara Belous. Riscul nu te priveşte numai pe dumneata. Sper că nu ţi-a scăpat această nuanţă. Accepţi sinuciderea pentru amândoi?

EL (*evident surprins, vrea să răspundă, nu găseşte ce, se întoarce spre Belous*): Domnişoară Belous, de data asta ce să mai răspund?

BELOUS: Trebuie să pornim amândoi să ne căutăm casă!

EL: Ce casă?!

BELOUS: Ai uitat?! Într-o grădină sălbatică. O casă cu foişor. Cu o scară de lemn, veche, care să scârţâie sub paşi şi să ne facă să ne simţim ca într-un vechi pavilion englezesc de vânătoare. Într-o casă în care să stăm numai noi...

EL (*categoric, spontan*): A, nu, asta nu! Domnişoară Belous, să ştii că sunt un soţ dificil. Mi-am schimbat gusturile. Nu-mi mai place viaţa Farmacistului. Este insuficientă. Nu-i destul să ridici o casă într-un colţ liniştit, cum a făcut Profesorul cu vocaţie de arhitect. Nu-i destul să-ţi găseşti o nevastă frumoasă şi să te ascunzi cu ea în casa Profesorului, cum a făcut Farmacistul. Mai trebuie ceva. Altfel, când ţi-e lumea mai dragă, te caută un colonel, sau un civil cu pantaloni bufanţi, în carouri, şi-ţi fac propuneri avantajoase. Aşa cum ni s-a

întâmplat nouă. Mie, civilul cu pantaloni bufanţi mi-a oferit, în numele unui concern care produce războaie de ţesut, o sută de mii, ca să-i aduc manuscrisul cu descoperirea fostului tău tată adoptiv, descoperire care — pretindea civilul cu pantaloni bufanţi — revoluţiona tehnica războaielor de ţesut.

BELOUS: Şi?

EL: La argumente în valoare de peste 50 000 mă cuprinde o slăbiciune interioară teribilă şi nu mai înţeleg noţiunea de scrupul. În definitiv, nu trebuia să fac decât puţin spionaj industrial. Bineînţeles, am acceptat. Nu eram un înger. Mai făcusem treburi de astea. Doar nu era vorba să omor oameni, iar micşorarea beneficiilor concernului care-l finanţa pe bătrânul vostru savant nu mă înduioşa deloc.

BELOUS: Până la urmă, unde vrei să ajungi?

EL: La descoperirea bătrânului. (*Energic*.) Domnişoară Belous, nu-mi creez justificări, dar, într-un fel, moartea socrului meu nu mă impresionează. Aseară mi s-a năzărit să-i citesc opera. Multe date tehnice, dar concluziile le poate înţelege oricine. Să ştii că a fost cea mai mare surpriză a vieţii mele. Şi-n privinţa surprizelor, viaţa mea n-a fost calică. Omul cu pantalonii bufanţi a avut dreptate: descoperirea socrului meu revoluţionează tehnica războaielor. (*Accentuat*.) Dar nu de ţesut

.BELOUS: Ce vrei să spui?

EL (*grav*): De aseară mă simt ca şi comandorul Eatherley zburând cu Enola Gay deasupra Hiroşimei. Eu, doar eu, am în stăpânire Catastrofa. De mine depinde s-o arunc sau nu între oameni. Acum, depinde şi de tine, Belous. (*Cu emoţie vizibilă*.) Ce hotărăşti? (*Belous tace. El o întreabă cu un ton din ce în ce mai ridicat*.) Ce-i răspundem domnului Colonel? (*Belous tace. El aproape ţipă*.) Pornim amândoi să ne construim casa, sau rămânem?

BELOUS (*în sfârşit, se animă, rosteşte abia auzit*): Rămânem!

EL (*vesel, frenetic*): Ai auzit-o, domnule Colonel, ai auzit ce-a spus? Şi am o poftă de viată şi de dragoste, şi mi-e frică de moarte cum nu mi s-a întâmplat niciodată. (*Izbucneşte într-un râs nefiresc. În continuare, Belous şi Colonelul îl vor urmări crispaţi. Râsul lui, exagerat, nu este însă nebunie, ci întoarcerea la cea mai autentică omenie; este un râs care descoperă mai mult decât orice deznădejdea. Vorbeşte printre hohote*.) Domnule Colonel, să vă spun o nostimadă! Aţi crezut că am refuzat să vă dau manuscrisul fiindcă nu mi-e frică de chinuri... (*Râde*.) Fiindcă-s curajos...! (*Râde*.) Erou...! (*Râde*.) Când am fugit pe stradă, acum o oră, m-am gândit la tot ce-ar putea urma. Am studiat toate ipotezele — obiceiul meu. Am prevăzut-o şi pe asta. Am prevăzut c-o să-mi fie frică. Frică de durere, de moarte, de lipsă de dragoste. Şi, fiindcă tocmai treceam pe lângă o brutărie, am aruncat manuscrisul socrului meu în cuptor. Este adevărat, a făcut o flacără foarte vie, dar nimic altceva. Ba da. Cred că, datorită lui, s-au rumenit perfect vreo două franzele. (*Hohoteşte iar, tot nefiresc*.)

(*Colonelul, neluându-şi privirea de la El şi continuând să ţină revolverul îndreptat spre ei doi, se apropie de telefon. Deodată, El îşi dă seama ce va urma. Nu mai*

râde, îl urmăreşte doar cu privirea pe Colonel. Colonelul formează un număr la telefon, vorbeşte.)

COLONELUL: Eu! Veniţi imediat. Da. La casa Profesorului. (*Pune receptorul în furcă. Se adresează celor doi; rar şi aproape şoptit*.) Îmi pare rău, tare rău! Îmi plac oamenii inteligenţi. Tot ce pot face este să nu spun nimic despre domnişoara Belous.

BELOUS (*aproape ţipă*): Nu!

EL (*la fel*): Ba da! Am prevăzut doar şi posibilitatea asta. Şi ne-am înţeles să refaci forţa a treia. (*Continuă calm, cu intensitate*.) Ascultă-ţi bărbatul, domnişoară Belous, e mai bine aşa! Şi iartă-l! Pentru tot ce a făcut înainte de a te întreba. A fost singura lui ocazie să devină erou adevărat. (*Îşi recapătă tonul lui dintotdeauna*.) Şi nu-s chiar atât de tembel s-o fi lăsat să-mi scape printre degete! (*Se aşază pe o treaptă a scării. Îşi umple un pahar, îl bea. Se uită la Belous, la Colonel. Îşi mai toarnă şi mai bea un pahar. Se uită din nou la Belous, la Colonel. Constată cu tonul lui de mare plictisit*.) O cumplită atmosferă de înmormântare! (*Se întoarce spre Belous şi-o roagă*.) Domnişoară Belous, până vin băieţii domnului Colonel, n-ai vrea să ne cânţi ceva?

---- CORTINA ----

Ilustraţia: MIHU VULCANESCU